

Norges Kristne Råd
KIRKENE SAMMEN

ÅRSSKRIFT
2024

Utgitt av Norges Kristne Råd 2025
1. opplag 250 eks
Arktrykk.no

Boken kan bestilles fra
Norges Kristne Råd,
Rådhusgt. 1-3, 0151 Oslo
Telefon: 23081300
Epost: post@norkr.no
www.norkr.no

Materialet i publikasjonen omfattes av åndsverksloven
og dens bestemmelser knyttet både til de enkelte
bidragsyterne og publikasjonen som helhet.

Grafiker: Peter Ilko
Grafikk forside og bakside: Gjermund Øystese
Fotograf: Gjermund Øystese
Alle bilder er gjengitt med tillatelse

Forord

Året 2024 har vært et spennende år for Norges Kristne Råd, preget av betydningsfulle økumeniske begivenheter og et styrket fokus på vår felles kristne arv.

Høydepunktet var utvilsomt markeringen av 1000-årsjubileet for kristenretten på Moster, hvor vi kom sammen fra hele landet for å feire og reflektere over kristendommens innvirkning på det norske samfunnet.

Jubileumshelgen på Moster samlet et bredt spekter av deltakere, fra kongelige og politiske ledere til representanter fra ulike kirkesamfunn i inn- og utland. Den økumeniske festgudstjenesten som startet i Moster gamle kirke og senere i amfiet var et sterkt symbol på enhet, hvor Den katolske kirke og Den norske kirke sto side om side i gudstjenestefeiring for første gang på svært lang tid. Særlig rørende var det da syv år gamle Anna ba for verdens ledere, en påminnelse om håp og fred i en tid preget av konflikter.

I tillegg til jubileet på Moster har Norges Kristne Råd vært engasjert i flere viktige initiativer gjennom året. Under Arendalsuka i august arrangerte vi en rekke dagsaktuelle og varierte seminarer, som belyste temaer fra religionspolitikk til asylproblematikk og bærekraftsmål. I november tilrettela vi for Global uke mot moderne slaveri, en årlig satsning hvor kirkene sammen belyser og bekjemper moderne slaveri gjennom ulike aktiviteter.

Frihet, rettsvern og likeverd er prinsipper som sprang ut av kristenretten for tusen år siden, men som vi også i dag ser at vi aldri kan ta for gitt. I en tid preget av krig og konflikt i Ukraina og i Midtøsten, har Norges Kristne Råd vært en tydelig stemme for fred, rettferdighet og menneskeverd. Vi har løftet fram kirkens kall til forsoning, og sammen med våre medlemskirker og partnere engasjert oss i bønn, solidaritet og aktiv støtte til dem som lider under krigens brutalitet.

Dette året har bidratt til å styrke vår

felles identitet og gitt retning for fremtiden. Vi bærer med oss en historie om viktige verdier, der kristenretten la grunnlaget for frihet, rettsvern og likeverd. Gjennom året har vi sett en økt frimodighet i kirken, og en fornyet stolthet over vår kristne arv.

Vi håper at dette årsskriftet vil gi et meningsfullt innblikk i årets begivenheter og inspirere til videre engasjement for vårt felles oppdrag som kirkene sammen i Norge.

Erhard Hermansen
Generalsekretær, Norges Kristne Råd

Per Anders Sandgren
Styreleder, Norges Kristne Råd

Innhold

DEL 1: ÅRSRAPPORT

- 6** Å se, erkjenne - og gjøre? Kirkene sammen belyste vår tids slaveri
- 9** Internasjonal deltakelse
- 12** Fremme av fred og rettferdighet: Norges Kristne Råds engasjement i 2024
- 16** «Jeg bønnfaller dere... bær over med hverandre i kjærlighet»
- 18** Likestillingskonferansen
- 20** Kirke på nye måter i 2024
- 24** Synlig plattform i migrasjonsarbeidet i 2024
- 26** Økumenikk og dialog
- 29** Flerkulturell Pinsefestival 2024
- 31** Teologi i samtale og samarbeid
- 33** Statistikk for 2024
- 34** Administrasjon og forvaltning
- 37** Medlemmer i Norges Kristne Råd

DEL 2: ARTIKLER

- 41** Abortloven: Verdier i endring
- 43** Negativ sosial kontroll - et religionsproblem?
- 45** Fullsatt kirke til økumenisk fredsgudstjeneste
- 47** Rettssikkerhet for asylsøkere
- 49** Engasjerte bestemødre hedret med ikkevoldspris
- 51** Kjempeimponert over den frivillige innsatsen på Moster 2024
- 53** Sterkt å være samlet til fredsgudstjeneste

DEL 1:
ÅRSRAPPORT

Å se, erkjenne - og gjøre? Kirkene sammen belyste vår tids slaveri

- Jeg tror det ikke før jeg ser det, er et kjent uttrykk. Men er det ikke også slik at hva vi ser, formes av det vi tror? Tror du ikke på Gud, vil du kanskje heller ikke se sporene av ham i ditt liv? Og om vi ikke tror at det foregår slaverilignende utnyttelse i vårt land og i verden, vil vi kanskje heller ikke se det.

Slik skriver generalsekretær i Bibelselskapet, Øyvind Haraldseid, i sin prekenressurs til Global uke. Den økumeniske uka skal hjelpe oss å se og erkjenne at menneskehandel og grov utnyttelse skjer, men også at vi kan gjøre mye for å overvinne uretten - vi som tror på den iboende verdien i hvert eneste menneske.

For hvis vi velger å se etter, finner vi at altfor mange mennesker lever i kyniske utnytteres skygge. Frelsesarmeen og Caritas fortsatte å varsle om migrantarbeidere som utsettes for lønnstyveri i Norge. Krisesentre og politi uttrykte bekymring for økningen i seksuelle overgrep begått av unge mot

unge, tydelig inspirert av voldelig porno. Netthandel-giganter som Shein og Temu bidro til handel med altfor billige varer med høy risiko for at produktene er laget på en brutal arbeidsplass. Krigene i Ukraina, på Gaza og andre steder, prisvekst, og klimaendringer førte nye mennesker ut i oppbrudd, på jakt etter beskyttelse eller overlevelse. For noen endte det i situasjoner med utnyttelse og tvang.

Heldigvis kjemper mange aktører for å forebygge utnyttelse og bistå utsatte personer. Det lages en ny menneskehandel-strategi i Norge, og Åpenhetsloven har allerede ført til at selskaper holdes mer ansvarlig i å unngå tvangsarbeid i leverandørkjedene. I april besøkte en av de største autoritetene på anti-slaveri-arbeid, Kevin Bales, Norge. Han fortalte hvor oppløftet han er over at svært mange religiøse aktører i verden arbeider mot moderne slaveri.

I så måte er det godt nytt å kunne meddele at mange kirkefelleskap innen NKR valgte å belyse utnyttelse, håp og handlinger for å redusere sårbarheten hos risikoutsatte grupper. Mer enn 5000 personer deltok på minst 45 arrangementer i 2024. I tillegg ble flere tusen nådd gjennom de ulike medieoppslagene som kirkene, organisasjoner og NKR publiserte, deriblant ADRA Norge og Misjonskirken. Magasinet Veien fortalte hvorfor Frikirken har tatt en kostnad

Sagt om Vingespenn:

«Visste ikke at det var så utbredt.» «Man kan føle seg avstumpet.»
 «Mange i klassen ser porno.»
 «La merke til det med klesbransjen.» «Fint hvordan stemmer fra to verdener snakker med hverandre»
 «Vingespenn gjorde heile konferansen! Det er mykje nåde i stykket, selv om temaet er tungt.
 «Fra leder for Impuls: - Vi er storfornøyde med å se hvor oppmerksomme så mange ungdommer var under hele forestillingen. Helt kanon!»

mot moderne slaveri ved å kjøpe etisk produserte bærenett til deltakere på sin lederkonferanse.

Særlig gladelig var det at majoriteten av deltakerne i 2024 var tenåringer og unge voksne som overvar forestillingen Vingspenn. Stykket fortsatte å berøre og inspirere på tvers av kirkesamfunn! Den ble satt opp på Impuls Stavanger med 2000 ungdommer til stede, UngTro-konferansen i Ålesund, nasjonaljubileet på Moster, to utendørs visninger i Arendalsuka med 300 skoleelever sammen med paneldebatt om pornofilter i skolen. Den ble også vist på Oasen skole i Kristiansand, og flere hundre konfirmanter i Moss, St. Petri kirke i Stavanger og andre steder, samt for ungdomsledere på «Gi Jesus Videre»-konferansen. Instruktørene og de minst 15 ulike danserne som stod på, fortjener honnør for sin innlevelse og innsats. Forestillingen åpnet opp for samtale, refleksjon om hva vi - ung som voksen - kan bidra med og heldigvis munnet det ofte ut i at det finnes håp og muligheter!

I Oslo gikk 15 personer fra seks ulike kirkesamfunn en Pilegrimsvandring gjennom sentrumsgatene med stopp underveis, der de besøkte hverandres kirker, tente lys, ba, samtalte og lyttet til fagpersoner. Særlig inntrykk gjorde journalist Gunnar Thorenfeldt fra Aftenposten, som i 25 år har arbeidet med arbeidslivskriminalitet. Han mente

at toleransen for å utnytte andre har økt i Norge.

Misjonskirken Norge satset ekstra sterkt på Global uke i 2024: To nøkkelpersoner fra organisasjonen FREE, som Misjonskirken samarbeider med i Romania, besøkte Norge og delte historier, gleder og sorger i arbeidet med å bistå kvinner ut av prostitusjon, ivareta deres barn og forebygge at jenter utnyttes på nett. I løpet av uka rakk de å besøke tre misjonskirker, Ansgar høgskole, Oasen videregående, og møtte sentral stab og lokale pastorer, og delte erfaringer med Maritastiftelsen i Oslo og Shalam Women i Kristiansand, som arbeider med utsatte kvinner her. Pastor Jens Kåre Lindal oppsummerte uka slik: - Folk sier de ble berørt og ikke kommer til å glemme. De vil ha kvinnene med i bønn. Andre sa at vi må snakke mer om dette. En dame uttrykte: Nå vet jeg hva jeg skal bruke tiden min på, jeg vil være frivillig i en organisasjon som jobber med dette. Hun hadde lengtet etter noe meningsfylt å engasjere seg i.

Et fint lappeteppe av små og større markeringer tegnet seg ellers i 2024: Skoleprest og faglærer Sigurd Markussen ved St. Franciskus katolske skole i Arendal forteller at de markerer Global uke hvert år, bl.a. i valgfaget «Innsats forandre». Dette skoleåret var ikke noe unntak.

Sokneprest Hege Fagermoen i Glemmen kirke (Dnk) forteller at de kombinerte Global uke og Søndag for de forfulgte: - Preken, forbønn, lesninger, og sang ved Solkoret dannet en sterk gudstjeneste. I Ås arbeidskirke møttes 13 9-åringer til «Agent for Rettferdighet» på skolens planleggingsdag, der barna jobbet med temaet rett, urett og etisk handel. Moderne slaveri og utnyttning av sårbare mennesker, var temaet da ADRA «tok over» Tyrifjord videregående skole siste dag i oktober med besøk av styreleder i Global uke, Naomi Curwen fra Misjonskirken. Hun ga elevene innblikk i ulike former for utnyttelse og

«Bevegelsen i vandringen betydde noe for meg. Det gjorde sterkt inntrykk å høre om alle «usynlige pilegrimer» i verden, de som er utsatt for moderne slaveri. Jeg kjente tilhørighet til de vi ellers bare hører om» - Prest i Metodistkirken etter pilegrimsvandringen i Oslo

gråsonene mellom anstendig arbeid og tvangsarbeid, som også kan skje i Norge, noe mange elever ikke kjente til.

Den 13. november, i anledning Norges Kristne Råds styremøte, deltok 35-40 kirkeledere og ledere i barne- og ungdomsorganisasjoner i seminaret «Barn og ungdom, kropp, porno og digitale flater – og Kirkens svar?» med innledninger ved lightup Norway, pastor Erik Andreassen, og stab i NKR.

Seminaret ga tankevekkende fakta og refleksjoner rundt utfordringene som dagens tweens og tenåringer står midt i. - Denne viktige samtalen må starte et sted. -Takk som tar det opp og som utfordrer! - Bra kirkelederne får innsikt i temaet, det hjelper oss

i ungdomsorganisasjonene å få det høyere opp på sakskartet, lød noen av responsene.

Det er fristende å gi etter for avmaktfølelsen eller trekke oppgitt på skuldrene. Men siste avsnitt i nevnte prekenrefleksjon ga oss «bunnplanken» for arbeidet i 2024 og for videre innsats: «... Tro og gjerning hører sammen. Vi er bærere av et oppdrag – i møte alle mennesker, spesielt de marginaliserte og de som blir utnyttet og plaget ... Jesus utfordrer oss til å ta bena fatt, åpne våre hjerter og strekke ut våre hender til mennesker i vår tid. Så lenge det er dag, må vi gjøre hans gjerninger som har sendt oss.»

«Vingspenn ble framført for 2000 oppmerksomme ungdommer på festivalen Impuls Stavanger i januar.» Foto: Gjermund Øystese

«Vingspenn ble framført for 2000 a «15 personer fra ulike menigheter fulgte pilegrimsvandringen gjennom Oslo med informasjon om vår tids slaveri, refleksjon, samtale og bønn. Møtet med gravejournalist Gunnar Thorenfeldt i Afteposten gjorde inntrykk.» Foto: Trefoldighetskirken.

«Misjonskirken Norge fikk besøk av organisasjonen FREE i Romania under Global uke. De to ressurspersonene besøkte menigheter og skoler og delte fra sitt arbeid med å bistå kvinner ut av prostitusjon i Romania. Fra venstre: Jens Kåre Lindal (pastor, Vågsbygd Misjonskirke), Cristina og Laetitia (begge FREE) og Naomi Curwen (Misjonskirken Norge).» Foto: Trond Filberg

«ADRA Norge og Naomi Curwen (styreleder i Global uke) tok over undervisningen på Tyrifjord videregående skole for en dag. Elevene fikk innblikk i vår tids former for grov utnyttelse og hva vi kan gjøre med problemet». Foto: Gry Haugen

Internasjonal deltakelse

I 2024 har Norges Kristne Råd vært aktivt involvert i en rekke internasjonale samarbeid, møter og konferanser, hvor vi har bidratt til å styrke fellesskapet mellom kirker og trosbaserte organisasjoner på tvers av landegrensene.

Gjennom deltakelse i ulike nettverk har NKR jobbet for å fremme rettferdighet, fred og misjon i en global kontekst. Vår deltakelse har også bidratt til økt forståelse og samarbeid mellom kirker i ulike deler av verden, noe som er avgjørende i en tid med store globale utfordringer.

NORDISK-BALTISK SAMLING PÅ ISLAND

Fra 29. januar til 1. februar 2024 møttes representanter fra de nordiske og baltiske økumeniske rådene i Reykjavik, Island, for å drøfte teologiske og samfunnsmessige spørsmål. Samlingen, arrangert av det islandske økumeniske rådet (Þjóðkirkjan), samlet deltakere fra Danmark, Finland, Norge, Sverige, Estland og Island.

Blant temaene var klima og migrasjon, i tillegg til Faith and Order sitt program. Samlingen startet med refleksjoner rundt dåp og vannets betydning i ulike tradisjoner og kulturer. Dette inkluderte presentasjoner om dåpspraksiser blant ulike folkegrupper, samt en diskusjon om hvordan klimaendringer påvirker tilgangen til rent vann globalt og da igjen påvirker bruk av dåpsvann.

Onsdagens program (Faith and Order) tok for seg mer komplekse teologiske og historiske spørsmål, med særlig fokus på interreligiøs dialog og fredsarbeid. Diskusjonene dreide seg blant annet om hvordan kristne skal forholde seg til jøder og muslimer, hvilke lærdommer vi kan trekke fra historien, og hvordan erstatningsteologi har påvirket kristne kirker gjennom tidene. Spørsmålet om hvordan man kan føre dialog samtidig som man er tydelig på egen tro, ble

også løftet. Dette førte til en dypere samtale om hvordan de ulike kirkene forholder seg til konflikten mellom Israel og Palestina. Selv om det var mange ulike synspunkter i rommet, var diskusjonen preget av en behersket og respektfull tone. I tillegg orienterte Berit Hagen Agøy fra Den norske kirke om kirkens arbeid i forbindelse med Sannhets- og forsoningskommisjonen rapport om hvordan norske myndigheter har behandlet samene i Norge gjennom historien.

Deltakerne fikk også en vitenskapelig innføring i klimautfordringer med fokus på polområdene, presentert av en forsker fra Havforskningsinstituttet i Reykjavik. Et besøk til et geotermisk kraftverk ga innsikt i Islands bærekraftige energiløsninger, inkludert karbonfangst og -lagring.

Samlingen ga deltakerne mulighet til å styrke samarbeidet på tvers av landene og dele erfaringer om felles utfordringer. Det ble understreket hvor viktig det er med fysiske møter for å bygge relasjoner og utvikle felles strategier innen økumenisk arbeid.

SAMARBEID MED FOCCISA OG ONE BODY

I april mottok de nordiske økumeniske rådene en takk fra FOCCISA (Fellowship of Christian Councils and Churches in the Great Lakes and Horn of Africa) for deres langvarige støtte til kirkearbeid i Øst-Afrika. FOCCISA, som arbeider for fred, rettferdighet og forsoning i en region preget av store utfordringer, har et bredt oppdrag med å styrke kirkens evne til å mobilisere lokalsamfunn gjennom

opplæring, kapasitetsbygging og strategiske partnerskap. Norges Kristne Råd har vært en viktig støttespiller for kirkene i regionen, og vårt samarbeid har inkludert både økonomiske bidrag og strategiske initiativer.

Et sentralt element i denne innsatsen er programmet One Body – an Inclusive Approach to Gender-Based Violence – Leaving No One Behind. Dette initiativet fokuserer på å bekjempe kjønnsbasert vold og diskriminering, og skaper inkluderende arenaer hvor både LHBT-personer og andre marginaliserte grupper kan oppleve trygghet og støtte. One Body illustrerer hvordan en helhetlig tilnærming, med vekt på både forebygging og handling, kan styrke kirkens rolle i arbeidet mot urettferdighet.

I april deltok Norges Kristne Råd, sammen med Kirkens Nødhjelp, på FOCCISA-konferansen i Sør-Afrika, der kristne råd fra det sørlige Afrika møttes for å drøfte strategier mot fattigdom, korrupsjon og urettferdighet.

Konferansen inkluderte også «FHGJN training of Champions», knyttet til verktøyet One Body, som Norges Kristne Råd har vært med på å utvikle i samarbeid med kirkene i det sørlige Afrika. Senere, i september, var det et nytt treffpunkt i Sør-Afrika, denne gangen sammen med kollegaer fra Sveriges kristne råd, Danske Kirkers Råd og Kirkens Nødhjelp. Her ble det signert en felles erklæring med FOCCISA, der vi forpliktet oss til å styrke samarbeidet mellom kirker i nord og sør for å bekjempe vold, diskriminering og sosial urettferdighet. Dette initiativet reflekterer vårt dype engasjement for en mer rettferdig verden og markerer en økende bevissthet om kirkens globale ansvar. Samarbeidet med FOCCISA og One Body demonstrerer hvordan målrettede, helhetlige tiltak kan bygge broer mellom kulturer og bidra til varig forandring på tvers av kontinenter.

Generalsekretær Erhard Hermansen fulgte opp One Body-prosjektet ved å delta aktivt både under FOCCISA-konferansen og det påfølgende møtet i september. Han rapporterte om seminaret «FOCCISA leadership capacity building meeting on gender-based violence – Leaving no one behind», der dialogen mellom deltakerne var preget av åpenhet, ærlighet og respekt. Hermansen fremhevet at trygge rom for deling ble skapt, og at det oppsto en felles erkjennelse av at alle mennesker er skapt i Guds bilde og har samme verdi.

KRISTNE LEDERE SAMLET I GHANA

I april var Norges Kristne Råd representert under en stor global samling av kristne ledere i Ghana. Her ble det satt søkelys på hvordan kirken kan være en relevant aktør i en verden preget av klimakrise, migrasjon og sosial uro. NKR bidro med innsikter fra vårt arbeid i Norge, særlig knyttet til trosfrihet og økumenisk samarbeid. Temaene for konferansen inkluderte også hvordan kirker kan bidra til forsoning og fredsarbeid i konfliktrammede områder, samt hvordan

*La oss sammen som kirke
forkynne og synliggjøre
Jesus Kristus*

kirkens rolle i samfunnet kan styrkes gjennom dialog og samarbeid på tvers av trosretninger og kulturer. Konferansen fungerte som en viktig plattform for å drøfte felles utfordringer og muligheter for samarbeid på globalt nivå.

LAUSANNE 2024 – EN NY ÆRA FOR GLOBAL MISJON OG EVANGELISERING

Høsten 2024 var NKR til stede på Lausanne-kongressen i Seoul, et historisk møte for kirker og misjonsorganisasjoner fra hele verden. Lausanne-bevegelsen har i flere tiår spilt en sentral rolle i global evangelisering, og årets samling fokuserte på hvordan kirken kan møte dagens utfordringer med fornyet engasjement og samarbeid på tvers av tradisjonelle grenser. Deltakerne drøftet nye måter å forkynne evangeliet på i en digital tidsalder, samt hvordan kirker kan adressere sosial rettferdighet i misjonsarbeidet. Kongressen bidro til å styrke det globale nettverket av kristne ledere og inspirerte til en ny æra for misjonsarbeid.

LA OSS SAMMEN SOM KIRKE FORKYNNE OG SYNLIGGJØRE JESUS KRISTUS

Etter Lausanne-kongressen i Seoul reflekterte NKR over viktigheten av å forkynne evangeliet i vår tid. En av hovedutfordringene er å gjøre kristendommen relevant for nye generasjoner og ulike kulturer, samtidig som vi står fast på bibelske verdier. En del av refleksjonen handlet også om hvordan kirker kan samarbeide for å sikre at evangeliet når ut til mennesker på en måte som respekterer deres kulturelle kontekst og erfaringer. Denne refleksjonen har vært en viktig del av

NKR's arbeid med å videreutvikle sin rolle i den globale kirken.

Gjennom året har Norges Kristne Råd vist et sterkt internasjonalt engasjement, og vi ser frem til å fortsette vårt arbeid med å bygge broer mellom kirker og fellesskap over hele verden. Vår deltakelse i internasjonale nettverk og initiativer har ikke bare styrket våre egne perspektiver, men også bidratt til å knytte bånd mellom kirker som arbeider for de samme verdiene på ulike kontinenter.

EUROPEISKE KIRKELEDERE STYRKER ØKUMENISK SAMARBEID I HAMBURG

Generalsekretærene for de nasjonale kristne rådene i Europa var i september samlet i Hamburg for sitt årlige møte, organisert av Conference of European Churches (CEC). Møtet fungerte som en viktig plattform for erfaringsutveksling og drøfting av felles utfordringer for kirker på tvers av landegrenser. Erhard Hermansen deltok fra Norges Kristne Råd.

Et av hovedtemaene på møtet var nettopp revisjonen av Charta Oecumenica, et felles dokument fra Conference of European Churches og Council of European Episcopal Conferences. Dokumentet, som ble undertegnet i 2001, inneholder retningslinjer for å styrke samarbeidet mellom kirkene i Europa. Oppdateringen av Charta Oecumenica markerer et viktig skritt i det videre arbeidet med å fremme kristen enhet og felles engasjement i Europa.

Fremme av fred og rettferdighet: Norges Kristne Råds engasjement i 2024

Gjennom 2024 har Norges Kristne Råd (NKR) fortsatt sitt engasjement i arbeidet for fred og rettferdighet, både nasjonalt og internasjonalt.

IKKEVOLDSPRISEN 2024 TIL BESTEMØDRE FOR FRED

I februar ble Ikkevoldsprisen 2024 tildelt organisasjonen Bestemødre for fred, en gruppe som har jobbet utrettelig for nedrustning og fredsbygging siden 2003. Med rundt 75 medlemmer og lokallag i flere byer har de stått fast i sin overbevisning om at fred må fremmes gjennom dialog, ikke våpenmakt. Prisen som deles ut av Norges Kristne Råd, Oslofjord Folkehøgskole og

Baptistkirken Norge, ble overrekket på Oslofjord Folkehøgskole tradisjon tro på Martin Luther King-dagen. Bestemødrene har jevnlig arrangert demonstrasjoner og aksjoner, både nasjonalt og internasjonalt, og har særlig satt søkelys på Norges deltakelse i NATO og våpeneksport. Prisutdelingen var en anerkjennelse av deres langvarige arbeid for en fredskultur basert på ikkevoldelige prinsipper.

SOLIDARITETSREISE TIL UKRAINA

I april reiste generalsekretær Erhard Hermansen sammen med representanter fra Det norske bibelselskap på en solidaritetsreise til Ukraina i samarbeid med Det ukrainske bibelselskap. Besøket ga et nært innblikk i de dramatiske konsekvensene av krigen, og de møtte både lokale menigheter, humanitære organisasjoner og representanter fra myndighetene. I Kiev og andre byer fikk Hermansen høre sterke vitnesbyrd fra mennesker som lever i en konstant unntakstilstand, hvor bomber og ødeleggelser har blitt en del av hverdagen. Besøket bekreftet hvor viktig kirkens rolle er i å tilby både praktisk hjelp og åndelig støtte til de som er hardest rammet av konflikten. Her er det ukrainske bibelselskapet i særklasse med et svært omfattende traumebehandlingsprogram. Norges Kristne Råd har gjentatte ganger oppfordret norske myndigheter og kirker til fortsatt solidaritet med Ukraina, både gjennom humanitær bistand og bønn.

APPELL FOR FRED I ISRAEL OG PALESTINA

I september uttrykte Norges Kristne Råd sterk bekymring over den eskalerende volden i Israel og Palestina. Styret fordømte alle former for terror og militære angrep, samtidig som de krevde umiddelbar våpenhvile, humanitær hjelp til de hardest rammede områdene og løslatelse av fanger på begge sider av konflikten. I appellen understreket styret betydningen av en politisk løsning som sikrer like rettigheter og verdighet for alle innbyggere, uavhengig av etnisk eller religiøs bakgrunn. Krigen har hatt katastrofale humanitære konsekvenser, særlig på Gaza, hvor sivile har blitt fanget i en ond sirkel av vold og blokade. NKR har vært en tydelig stemme for fred og forsoning i denne konflikten og har oppfordret kirker i Norge til bønn og handling for en rettferdig fred.

ØKUMENISK FREDSGUDSTJENESTE MED NOBELS FREDSPRISVINNERE

I desember, i forbindelse med utdelingen

av Nobels fredspris til den japanske organisasjonen Nihon Hidankyo, arrangerte Norges Kristne Råd en økumenisk fredsgudstjeneste i Grønland kirke i Oslo. Blant deltakerne var fredsprisvinnerne, hibakushaene Dr. Masao Tomonaga og Keiko Ogura, som overlevde atomangrepene i Hiroshima og Nagasaki. Sammen med representanter fra ulike kirkesamfunn, fredsaktivister og diplomater, ble det satt et sterkt fokus på kjernefysisk nedrustning og den moralske forpliktelsen til å forhindre nye atomkatastrofer. Gudstjenesten var en markering av vårt felles ansvar for å bygge en verden der fred og forsoning råder.

Gjennom disse initiativene har Norges Kristne Råd i 2024 fortsatt sitt arbeid for å fremme fred, rettferdighet og menneskeverd, i tråd med vårt kall om å være ett i tro og handling. Dette året har vist hvor viktig kirkens stemme er i en

verden preget av uro, og vi vil fortsette vårt arbeid for dialog, solidaritet og fred i årene som kommer.

NETTVERK FOR RELIGION OG UTVIKLING I 2024

I 2024 arrangerte Nettverk for Religion og Utvikling to sentrale seminarer som belyste viktige temaer i skjæringspunktet mellom tro, menneskerettigheter og utvikling.

Det første seminaret, «Trosbaserte aktører i møte med anti-homologivning i afrikanske land», tok for seg utfordringene bistandsorganisasjoner og kirkesamfunn møter når de skal adressere menneskerettighetsbrudd mot LHBT-personer i det globale sør. Gjennom programmet One Body – an Inclusive Approach to Gender-Based Violence – Leaving No One Behind, presenterte Fellowship of Christian Councils in Southern Africa hvordan de jobber for å bekjempe vold og diskriminering mot skeive både i kirker og samfunnet for øvrig.

Det andre seminaret, «Trosfrihet og kvinners rettigheter», satte søkelys på hvordan trosfrihetsbrudd rammer kvinner og menn ulikt. Med bidrag fra Stefanusalliansen ble det diskutert hvordan kjønnsdimensjonen i trosfrihet ofte overses, og hvordan en økt forståelse av interseksjonalitet kan styrke kvinners rettigheter. Seminaret la til rette for faglige diskusjoner, refleksjoner og deling av erfaringer fra nettverkets medlemmer.

Gjennom disse seminarene fortsatte Nettverk for Religion og Utvikling i 2024 sitt arbeid med å fremme dialog og kunnskap om religionens rolle i utviklingsspørsmål, med særlig fokus på menneskerettigheter, inkludering og trosfrihet.

GRØNT ØKUMENISK NORDISK NETTVERK I 2024

I 2024 har Grønt Økumenisk Nordisk Nettverk (NEGN) fortsatt å være en viktig plattform for erfaringsdeling og

samarbeid mellom de nordiske kristne rådene i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige. Med relasjon til ECEN (European Christian Environmental Network) har nettverket fokusert på hvordan kirkene kan være positive klimaaktører og ledende bidragsyttere i møte med de utfordringene vårt klima står overfor.

Gjennom året ble det avholdt fem møter, hvorav et fysisk møte fant sted i Reykjavik i forbindelse med Nordisk-baltisk generalsekretærmøte i januar 2024. Norges Kristne Råd har vært representert gjennom vår kommunikasjonsrådgiver, Gjermund Øystese, som delte innsikt fra vårt nasjonale klimasamarbeid og bidro til de nordiske diskusjonene om hvordan kirkene kan styrke sin rolle i overgangen til et mer bærekraftig samfunn. Møtene har gitt deltakerne verdifull mulighet til å utveksle erfaringer, diskutere strategier og utvikle konkrete tiltak som kan bidra til en grønn omstilling i kirkene både lokalt og regionalt.

Som en del av sitt arbeid med klimasaken søkte NEGN om støtte til to konkrete prosjekter gjennom Nordic Culture Point. Det første prosjektet, **Biodiversity in the Nordic Cemeteries**, har som mål å samle eksisterende initiativer for grønne overganger ved nordiske kirkegårder. Prosjektet skal legge til rette for tverrkulturell læring, utveksling og besøk, samt lansere en nordisk kampanje for kartlegging av biologisk mangfold på kirkegårder og hvordan kirkesamfunn med store arealer kan legge til rette for klimavennlige kirkegårder.

Det andre prosjektet, **Nordic Youth Conference: Where do we go from here?**, retter seg mot å styrke relasjonene mellom miljøbevisste ungdomsorganisasjoner, både innenfor og utenfor men i tilknytning til den økumeniske bevegelsen i Norden. Et særskilt fokus er å ha bred representasjon fra urbefolkningen i Norden, inkludert Grønland. Konferansen

har som mål å bygge kapasiteter, skape tverrsektorielle nettverk og redusere polarisering gjennom samarbeid og gjensidig forståelse. Prosjektet legger til rette for å etablere et økumenisk klimanettverk for ungdom, der fremtidens klimaledere kan møtes og dele sine erfaringer.

NEGN ønsker å vise hvordan et felles nordisk samarbeid kan bidra til å

sette klimasaken på agendaen, og understreker kirkens potensial til å være en positiv kraft i overgangen til et mer bærekraftig samfunn.

Arbeidet med å integrere tro, fellesskap og klimahandling vil fortsette, og Norges Kristne Råd er stolte over å være en del av et nettverk som søker å skape en grønn fremtid gjennom felles innsats og kirkelig innovasjon.

«Jeg bønnfaller dere... bær over med hverandre i kjærlighet»

8. mars ble Kvinnenes internasjonale bønnedag arrangert i alt fra de små bygder i Norge til byer og landsbyer i over 179 land. Tema for 2024 var: «Jeg bønnfaller dere... bær over med hverandre i kjærlighet», med Palestina som fokusområde.

Palestina ble valgt som fokusområde for Kvinnenes internasjonale bønnedag 2024 allerede i 2017. Materiellet til bønnedagen ble utarbeidet av de palestinske kristne kvinnene ett år i forkant, men det var ut ifra deres situasjon slik den var da. Ettersom konflikten i Midtøsten ble drastisk forverret høsten i etterkant, formulerte den palestinske bønnedagskomiteen formulert en ny bønn som ble bedt over hele verden på bønnedagen.

Under samlingene til kvinnenes internasjonale bønnedag samlet vi inn penger til to prosjekter som arbeider med dialog- og forsoningsarbeid mellom

jøder og palestinere, og mellom muslimer og kristne, og med disippelgjøring og fellesskap blant kristne palestinere.

BAKGRUNN

Kvinnens internasjonale bønnedag ble startet av kvinner i USA i 1887. Bakgrunnen var nøden de så blant immigranter og etterkommere av slaver. Kvinner fra ulike kirkesamfunn samlet seg om en felles bønnedag for disse. Noen år senere ble det satt fokus også på de globale utfordringene.

I dag har bønnedagen komiteer i mer enn 170 land og regioner. Kvinnenes internasjonale bønnedag ønsker å knytte

ulike tradisjoner sammen i et tettere fellesskap, så de får økt forståelse for hverandre og bedre kan hjelpe og støtte hverandre gjennom bønn.

På den internasjonale bønnedagen ønsker kvinner verden over å stadfeste sin tro på Jesus Kristus og dele håp og bekymringer, gleder og sorger med hverandre.

NASJONALT OG LOKALT SAMARBEID

Kvinnenes internasjonale bønnedag/ World Day of Prayer (WDP) har to fokus: bønn for ulike land og folkeslag, og bønn om fred. Regnskap og andre merkantile tjenester utføres av Norges Kristne Råd i samarbeid med komiteen. Dagens komitee har representasjon fra DNK, Pinsekirken, Frelsesarmeen, Metodist kirken, Baptistkirken, Den katolske kirke i Norge, Frikirken og Lærernes Misjonsforbund. Komiteen sendte ut program for dagen i post og på epost til mange lokale komiteer rundt omkring i landet.

På den oppdaterte nettsiden ble det lagt ut mer informasjon og lenker til de lokale komiteene. lokale arrangørene

og ba om tilbakemeldinger i forhold til endringer som den nye komiteen har gjort. Det resulterte i mange samtaler og gode innspill til veien videre. Fellesskap i solidaritet, bønn og arbeid Hvert år utarbeides materiell for bønnedagen med et tema. Opplegget brukes av de andre landene til oppmuntring og fellesskap.

FELLESSKAP I SOLIDARITET, BØNN OG ARBEID

Hvert år utarbeides materiell for bønnedagen med et tema. Opplegget brukes av de andre landene til oppmuntring og fellesskap.

På bønnedagen starter kvinnene i Stillehavet å be før vi har stått og dagen avsluttes i Nord og Sør-Amerika etter at vår dag er over. En bølge av bønn går over verden. Bønnedagen binder kvinner sammen i fellesskap på tvers av ulike grenser og skillelinjer.

Likestillingskonferansen

Norges Kristne Råd arrangerte en likestillingskonferanse den 12. september 2024, med temaet «Likestilling – Vil vi eller må vi?»

Konferansen utforsket skjæringspunktet mellom teologi, trosfrihet, statlige krav og behovet for endring i kirkene.

Noe av bakgrunnen for konferansen var myndighetenes forslag til endringer i trossamfunnsloven som innebar strengere krav til kjønnsbalanse i styrende organer i trossamfunn, og samtidig Norges Kristne Råds karlegging fra 2018 som viser at det er stor variasjon i kjønnsbalansen i styrende organer blant medlemssamfunnene.

STERKT FOKUS PÅ LIKESTILLING

Barne- og likestillingsminister Kjersti Toppe åpnet konferansen med håp om at trossamfunnene frivillig vil fremme likestilling, uten lovpålagte krav. Generalsekretær Erhard Hermansen understreket i sin åpningstale at det er et sterkt fokus på likestilling både innenfor kirkene og fra storsamfunnet. Samtidig finnes det noe ulike teologiske syn på kjønnes roller i kirkene. I møte med dette må både trosfriheten ivaretas

og gode prosesser mot økt likestilling iverksettes i kirkene. Ytre press kan i verste fall bli til hinder for dette. Under konferansen ble forskning og erfaringer belyst som viser at kvinner fremdeles må stå i noen særegne kulturelle og sosiale utfordringer og hindringer som ledere i kirkelivet. Stefanusalliansen belyste utfordringer knyttet til manglende kvinnelig representasjon i kirkelig lederskap på verdensbasis.

NORGES KRISTNE RÅD - EN PLATTFORM FOR VIKTIG SAMTALE

Representanter fra flere kirkesamfunn deltok også med egne erfaringer og i samtale om utfordringer og muligheter knyttet til både styrket likestilling og trosfrihet. Norges Kristne Råd ble anerkjent for å skape en plattform for denne viktige samtalen, og det ble understreket at kirkesamfunnene må forplikte seg til konkrete tiltak for å sikre bedre likestilling.

Kirke på nye måter i 2024

Kirke på nye måter er et arbeid sammen med og på tvers av de ulike kirkene for å utforske og lære nytt om hvordan vi kan være kirke i en ny tid.

Å FØLGE JESUS DER LIVET SKJER

Kirkene skal være nær mennesker og nær Gud. Det innebærer å være med i Guds egen misjon og være med på det Han allerede gjør mellom oss. Derfor trener vi oss på å lytte til både Gud og mennesker.

Mens Skaperen av alt og kirkens Herre er den samme i dag som i går, skapes det stadig nytt både i lokalsamfunn og kirke. En kultur i endring møter levende menigheter i bevegelse. Vi ser kirker som ikke bare ønsker velkommen inn, men som også selv tar steget ut for å følge Jesus der livet skjer.

RESSURSGRUPPEN

Prosjektet er gjennom året ledet av en ressursgruppe med prosjektleder Kjetil Sigerseth som kontaktpunkt inn mot

staben og det øvrige arbeidet.

Fortsatt ønsker vi flere av kirkene med i ressursgruppen. Dette er en utfordring som vi først og fremst har invitert medlemskirkene til å svare på.

Ressursgruppen har vært samlet tre ganger i løpet av året. I disse møtene har gruppen oppdatert hverandre om det som rører seg i de ulike sammenhengene. Gruppen har planlagt årets webinarer sammen og har jobbet eller fulgt opp noen med konkrete saker som Kirkelig bysatsning, Messy Church og andre fellessatsinger.

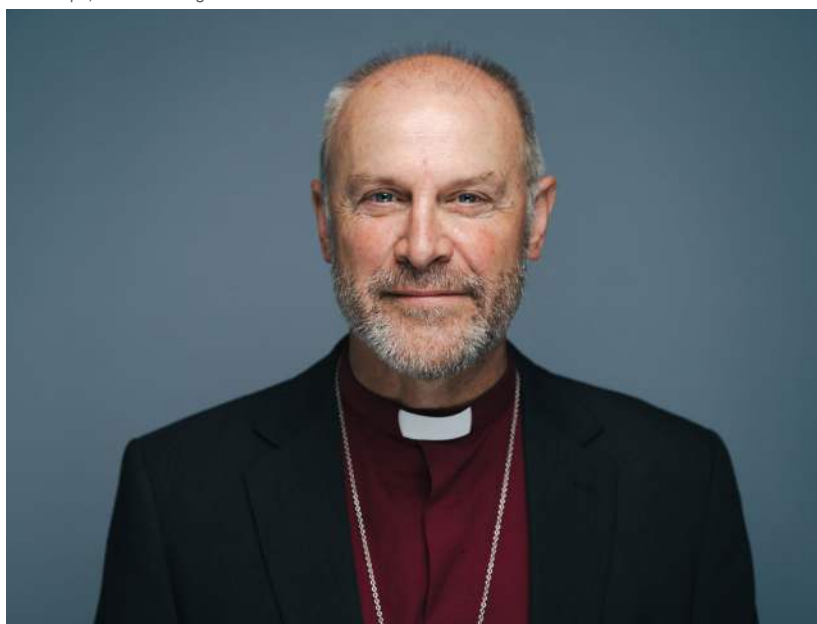
KIRKELIG BYSATSNING

I midten av februar inviterte Det Norske Misjonsselskap biskop Ric Thorpe fra Church of England til å ta turen til Norge. I løpet av 20 år har Church of England opprettet eller revitalisert 100 menigheter i byer og gitt dem status som ressurskirker, dette arbeidet har Thorp stått i sentrum av. Disse nye eller revitaliserte menighetene har nådd mange nye.

På sitt besøk delta han om erfaringene fra byer i England. Vi var med å invitere til seminar med Thorp på MF i Oslo og på VID i Stavanger. Her fikk vi nødvendige impulser og verdifulle samtaler rundt de felles utfordringer kirkene har i byene våre med å nå ut til tilflyttere, innvandrere, familier, unge og eldre.

Thorp var også invitert inn til bispemøtet i Dnk, og her så en også mer praktisk på hvordan disse impulsene kan tas videre. Dette er et viktig initiativ som vi er spent på å følge med på videre.

Ric Thorpe, Church of England

ÅRETS WEBINARER

Også dette året har ressursgruppen for kirke på nye måter lagt til rette for webinarer gjennom året med aktuelle tema. Dette har vært et godt sted å få nye impulser, tenke høyt sammen og dele erfaringer.

I 2024 ble det arrangert tre ulike webinarer.

I webinaret i januar fikk vi en oppdatering om det pågående pilotarbeidet med Messy Church. Karin Kvalvaag Malmin og Irene Gundersen fra Søndagsskolen Norge, og Ragnhild Kristensen Bøhler fra NMSU formidlet om både det som hadde skjedd så langt og hva det ble arbeidet med fremover. Utprøvsperioden har gitt ønske om videre satsning og det er nå både fattet beslutning på å etablere Messy Church i Norge og å utvikle ressurser til Messy Church samlinger.

I april inviterte vi til et webinar der vi presenterte fleire ulike eksempler på å være kirke på nye måter i norsk setting. Tone Berg og Laila Granseth delte om det spennende arbeidet Sammen på Grønland som har utviklet seg gjennom snart 20 år (Frelesarmeen). Pubprest Anne Berit Mathisen delte om lavterskelgudstjenester på pub i Stavanger (Imi-kirken). Vi fikk høre fra Christoffer Egeland om arbeidet rundt kafeen Englevakten (Pinsekirke i Flekkefjord). Jostein Nielsen kunne fortelle fra Kragerø, der Frelsesarmeen siste året har inntatt en bilhall i byen. Til slutt fikk vi høre fra Kjell Arvid Nielsen om hvordan Baptistkirken i Sandnes har utvidet blant annet med ny aktivitetssal for å nå barn og unge i bydelen.

På årets siste webinar i november hadde vi besøk fra Danmark og Kirke på vej. Nina Leinum Nørsgaard hadde med seg Marie Søs Nielsen og sammen delte de erfaringer fra pionerarbeid i Roskilde. Her utforsker de blant annet hvordan de kan være kirke i psykiatrien blant annet gjennom koret UP. Sentralt i Kirke på vej

Mens Skaperen av alt og kirkens Herre er den samme i dag som i går, skapes det stadig nytt både i lokalsamfunn og kirke.

står ønsket om å lytte seg inn på hva Gud allerede gjør og hvilke behov som finnes i nabolaget. De ulike tiltakene ute blant folk kaller de for eksperimenter fordi terskelen for å prøve ut nye ting skal være lav og målet hele tiden er å lære noe nytt om hvordan vi kan være kirke i dag.

KIRKE I ET FLERKULTURELT SAMFUNN

Norges Kristne Råd inviterte i mars til fagdag om kirke i et flerkulturelt samfunn. Her kom bredden av norske kirker sammen og delte erfaringer med hva migrasjon gjør med kirkelandskapet, og hvilke utviklingstrekk vi ser. Særlig viktig var det å få løftet frem gode eksempler både på det som har vært utfordrende og det som har lyktes godt. Dette er viktig lærdom som flere fikk tilgang til, og som også sier noe om hvordan kirken i Norge vil og skal kunne utvikle seg og se ut i årene som kommer.

ANDRE MØTEPUNKT

Flere i ressursgruppen deltok på Sendt læringsfelleskap. Kontakten med Sendt-miljøet vurderes som svært verdifullt både pga. det økumeniske fundamentet, men også på grunn av det innholdsmessige og faglige.

På slutten av året gikk vi ut med et tilbud

og en utfordring til flere av kirkene om å aktualisere tematikken på ulike måter i sin sammenheng. Prosjektet sitter på mange gode og nyttige ressurser og stiller blant annet prosjektleder tilgjengelig for å komme på besøk til interne møter i kirkene.

MESSY CHURCH

En av de mest gledelige begivenheter gjennom 2024 er etableringen av Messy Church i Norge. Etter å ha testet ut konseptet i 15 norske pionermenigheter gjennom 2023 landet Søndagsskolen Norge og NMSU på i samarbeid å lansere MessyChurch for hele landet. På den nye nettsiden (<https://messychurch.no>) skriver de blant annet:

«Søndagsskolen Norge og NMSU ønsker å hjelpe menigheter til å skape en kreativ samling for både store og små, enslige og familier, kirkegjengere og nysgjerrige. ... Messy Church ønsker særlig å skape kristne felleskap for de som ellers ikke kommer naturlig på, eller føler seg hjemme i, søndagens høymesse. Messy Church er mer enn et opplegg – det er også et nettverk og en global bevegelse som knytter menigheter sammen.»

Fra sommeren 2024 kunne Søndagsskolen Norge tilby en

ressurspakke til 12 samlinger. I løpet av 2024 er det registrert 19 lokale Messy Church-initiativ rundt om i landet.

KIRKE PÅ NYE MÅTER LOKALT

Det er alltid like inspirerende og lærerikt å legge merke til at kirken tar ny form lokalt. Slike eksempler ønsker vi å være med å dele slik at flere får se hva som kan være mulig om en tenker nytt og utenfor boksen. Vi erfarer også at slike eksempler gir mot og inspirasjon til nye mennesker og kirkemiljø.

Dette året er det jobbet videre med visjons- og inspirasjonsdager som kan arrangeres lokalt eller regionalt. Disse legges opp som fagdager der det blir lagt til rette for faglig innputt, dialog, workshops og deling av praktiske eksempler på hvordan Kirke på nye måter kan etableres eller se ut i en lokal setting. Håpet er at en i samarbeid med kirkene lokalt kan invitere til flere slik fagdager rundt om i landet i løpet av det kommende året.

KIRKENE SAMMEN OM KIRKE PÅ NYE MÅTER

Den forsiktige starten på dette prosjektet var kirkeledermøtet i 2018 der vi sammen utforsket hvordan samfunnet og kirkene ville se ut tre tiår

Kirkene trenger hverandre for å kunne møte den åndelige lengselen som vi ser imellom oss i vår tid

frem i tid. Etter hvert som prosjektet formet seg kom ressursgruppen på plass i løpet av 2019, prosjektleder startet høsten 2020 og arbeidet ble forankret i langtidsplanen til NKR fra og med 2022.

Ved avslutningen av dette året er vi i gang med evaluering av prosjektet så langt, for i forlengelsen å legge til rette for beslutningen om prosjektet skal være en satsning også inn i ny langtidsplanperiode som starter fra 2026.

Kraften i å stå sammen i denne typen arbeid kan være stor. Sammen kan vi lettere lære blant annet ved å utveksle erfaringer. Sammen kan vi gi hverandre mot og tro. Og sammen i dette arbeidet kan kirkene være et vitnesbyrd som Guds hender og føtter på jorden.

Samtidig har erfaringen vist oss hvor viktig det er at det finnes en tilstrekkelig felles vilje fra kirkene til å satse og prioritere på denne typen arbeid også innfor den enkelte kirke. Fremover vil det være helt nødvendig at en eventuell felles vilje også bidrar til flere av kirkene selv setter av ressurser for å kunne sette fokus på disse utfordringene, og at flere av kirkene slutter seg til vår felles ressursgruppe.

Kirkene trenger hverandre for å kunne møte den åndelige lengselen som vi ser imellom oss i vår tid. Da kan vi sammen lykkes bedre med å bringe evangeliet videre til stadig nye generasjoner.

Ric Thorpe på Menighetsfakultetet

AV LEMMA DESTA,
RÅDGIVER MIGRASJON OG FLERKULTURELT ARBEID

Synlig plattform i migrasjonsarbeidet i 2024

Gjennom voksende humanitære kriser står Norges Kristne Råd sentralt. NKR er en plattform for dialog synlig i samfunnsdebatten.

Norges Kristne Råd står sentralt i kampen å få oppmerksomhet rundt flyktningkrisen og inhumanitet i asylpolitikken. Hensikten med engasjementet er å påvirke politikken i mer human retning, i håp om positiv respons fra våre politiske myndigheter. Vi merker stor tretthet i befolkningen som også blir fokusert med egne liv og hverdag. Det er derfor enda viktigere med arbeidet å minne hverandre om vi skal bry oss om andre. Dette er en av grunnpilarene i vårt kristent tro at vi skal elske vår neste, den nødlidende menneske, som oss selv.

FLYKTNINGKRISEN I VERDEN OG INHUMANITET I ASYLPOLITIKKEN

Vi befinner oss i flerdimensjonal krise i verden i dag. Klima, sikkerhet, økonomi, tillit, lederskap, forvaltning, frihet, rettigheter, og samfunnsstyring. Selv i kirkene meldes strammer økonomi, dalende frivillighet, synkende medlemskap, oppmøte og engasjement. Mens alle de krisene rammer oss alle, rammes de sårbare enda hardere. Det verste er tålmodighet og empati trettheten å høre om andre menneskers nød. Til å begynne med velger våre medier vinklingen på hva de forteller og hvordan ting framstilles. Det mye som velges bort. De fattige, flyktningene, og de fremmeds liv og skjebne selv når de inntrenger seg på oss, får minimal oppmerksomhet.

Norsk asylpolitikk i de siste tjue årene har vært preget av å være streng, gjerne strengere enn alle andre, i hvert fall enn våre naboer som Danmark. Et uttrykk av den strenge politikken, nesten uskreven enighet mellom de fire store partiene, er å ikke lytte til

innspillene om å vise humanitet til de asylsøkerne som har vært i landet og i limbo lenge. Jeg er aktiv deltaker i Yemane-nettverket. Her stilte vi oss bak det politiske kravet om grunnleggende rettigheter for lengeværende asylsøkere: rett til arbeid, bolig, utdanning og varig opphold dersom staten ikke klarer å iverksette returer. Vi insisterte på at norske myndighet iverksetter Baumann-utvalgets anbefaling om at utlendinger med barn som ikke skal utvises ved brudd på utlendingsloven.

DØVE ØRER

Våre krav møtte døve ører hos våre myndigheter. Både våren og høsten 2024 ble spesielt krevende med interneringer og fare for tvungen deportasjon av lengeværende asylsøkere særlig med bakgrunn i Etiopia. Vi tok del i mobilisering i regi av Yemane-nettverket med målsettingen av amnesti for de lengeværende asylsøkere. Norges Kristne Råd tok initiativet å invitere den Etiopiske ortodokse biskopen Abuna Hiryakos sammen med Temesgen Shibru, pastoren i den etiopisk-Eritreisk Pinsemenigheten Yewongel Berhan til å følge norske kirkeledere på solidaritetsbesøk på internert på Trandum. Det ble sterkt møte mellom de internert og kirkelederne som oppmuntret og trøstet dem med ord, bønn og besøk.

Sammen med asylpolitiskforum, en relativt løs sammenslutning av organisasjoner som arbeider for å bistå flyktninger og asylsøkere og fungerer som faglig nettverk, arrangerte vi den årlige asylkonferansen 5. juni 2024 i Oslo. Over 100 deltakere fra organisasjoner, forvaltningen og

akademia deltok. Gjester fra inn og utland satte søkelys på asylpolitisk lovgiving og praksis.

JOBBER FOR RETTSSIKKERHET FOR KONVERTITTER

Et område i asylpolitikken som rammer oss som kirker er **manglende rettsikkerhet for konvertitter**. Det er skuffende at vårt arbeid ennå ikke fått gehør hos verken politikerne eller domstolene. Konvertering tas ikke på samme alvor som for eksempel seksuell orientering. Dette betyr at kampen for rettsikkerhet for mennesker som risikerer forfølgelse, på grunn av sin tro og

religiøse identitet, ennå ikke er i mål.

FINNES DET LYSPUNKTER I MIGRASJONSPOLITISK ARBEID?

Et eksempel er det faglige kontaktmøte mellom sivilsamfunnsorganisasjoner og UDI. Det har vært flere møter der UDI inviterer til faglig diskusjoner og oppdateringer med hensikten av samhandling i lys av den ukrainske flyktningkrisen. Her kan vi trekke fram norske kommuners innsats og vilje til å ta imot og bosette mange ukrainske flyktninger, og Norges innsats å bistå Ukraina ved å ta imot flere som lyspunkt.

INGULL GREFSLIE,
TILSYNSPREST I METODISTKIRKEN

Økumenikk og dialog

“Samarbeidet i Norges Kristne Råd gir oss bedre forståelse for hverandre som kirker. Samtidig gir fellesskapet større tyngde i møte med myndighetene.”

DET VIKTIGE MØTET MELLOM KIRKELEDERE

Styret i Norges Kristne Råd består av ledere fra de største landsdekkende kirkesamfunnene. I tillegg inviteres kirke og organisasjonsledere fra de øvrige medlemskirkene, observatører og tilsluttede økumeniske organisasjoner.

Siden generalsekretær Erhard Hermansen våren 2019 utfordret styrets medlemmer til å være med å dele sin troshistorie er mange troshistorier blitt delt. Den store verdien av å dele troshistorier gjør noe med relasjoner, med vår forståelse av hvorfor vi er der vi er, og tenker slik vi gjør, og legger en enda dypere fundament for samhandling.

En annen viktig side ved styrets møter er de mange og varierte styresamtalene.

Norges Kristne Råd skal som dialogorganisasjon legge til rette for de viktige samtalene. De vi lett kan forenes om og samhandle ut fra, og de som i større grad utfordrer oss, i vår ulikhet.

Kjennskap og tillit mellom kirkeledere gjør at mange utfordrende saker blir løst før de vokser seg store eller når medias søkelys. Gjennom det tette og viktige arbeidet i styret ser vi hvordan kirkene utvikler en sterkere forpliktelse og relasjon til hverandre.

STYRESAMTALEN I 2024 HAR BLANT ANNET HATT FOKUS PÅ:

- Ukraina: Situasjonen i Ukraina og kontaktene med kirkene har vært gjennomgående på årets styremøter.
- Israel-Palestina: Hvert eneste styremøte dette året har også hatt situasjonen i Israel og Palestina og solidaritet med kirkene på agendaen. Styret har hatt en åpen og direkte samtale om hvordan kirkene forholder seg til krigen i Israel og på Gaza. Styret samlet seg om en felles uttalelse i september, - om situasjonen i Israel og Palestina, hvor det ble uttrykt dyp bekymring over den pågående volden og terroren, og med oppfordrer til våpenhvile, frigivelse av fanger og humanitær tilgang til Gaza
- Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport og kirkens respons.
- Pornografi og ungdom – og hvordan kirkene kan møte dette. Til denne samtalen var også ledere for barne- og ungdomsorganisasjonene invitert.
- Felleskristen erklæring om «kjønns- og seksualitetsmangfold» skapte sterke reaksjoner. En viktig samtale har derfor

handlet om «Hvordan kirken møter og inkluderer homofile og lesbiske»:

- Styret så VAKE sin forestilling «HJEMME – En viktig forestilling om skeives liv og tro»
- Adventistkirkens generalsekretær delte fra deres arbeid med holdninger til skeive.

Statsråden deltar på styremøte: Vi er glade for at det nå ser ut til å ha blitt innarbeidet at statsråden deltar på et styremøte i året, og årets møte med barne- og familieminister Kjersti Toppe handlet om de varslede endringene i trossamfunnsloven, finansieringsordningen for tros- og livssynssamfunnene og krigen i Midtøsten, og hvordan dette berører oss.

Økt fokus på ungdom: Vi har, i tråd med vår langtidsplan, hatt økt fokus på ungdom. Det skjer på flere nivå. Dette året er danseforestillingen «Vingespenn» som setter søkelys på menneskehandel og moderne slaveri satt opp et stort antall ganger. Det er også gjort vedtak om å samle ungdom fra alle NKRs medlemskirker for å se på muligheten for å etablere et Norges Kristne Råd Ung, og dette er egen sak under generalforsamlingen i 2025.

Økumeniske studier: Norges Kristne Råd har også vedtatt å opprette en fond for tilskudd til økumeniske studier ved Bossey Ecumenical Institute. Dette vil finansieres gjennom egne tilskudd fra medlemskirkene.

«MOSTER 2024: FEIRE FORTID – FORME FREMTID»

I 2024 var det 1000 år siden innføringen av kristenretten i Norge. Dette skjedde på Moster i Bømlo kommune, på Mostratinget, satt av Olav Haraldsson og biskop Grimkjell i år 1024. Innføringen av kristenretten var starten på en omfattende og radikal samfunnsomveltning – «fra maktsamfunn til rettssamfunn» og markerte begynnelsen på en ny tid, med sterkere menneskelige hensyn

og rettsvern for individet. Det var her statsdanningsprosessen for Norge startet, og vi feirer derfor dette som et nasjonalt lovjubileum.

Fra tirsdag 28. mai til søndag 2. juni 24 ble jubileumsuken for kristenretten avholdt på Moster. Her var vi til stede med et tydelig økumenisk fokus. Vi arrangerte og deltok i ulike arrangement som debatter, økumeniske gudstjenester - attpåtil en danseforestilling.

«KRISTENDOM I 1000 ÅR»

«Kristendom i 1000 år» er også tusenårstemaet som Norges Kristne Råd har valgt for feiringen av Nasjonaljubileet 2030 og er kirkene i Norge sitt arbeid knyttet til dette. «Kristendom i 1000 år» er en integrert del av Nasjonaljubileet 2030.

Med «Kristendom i 1000 år» vil vi både se bakover, på hva kristendommen og kirken har betydd for utviklingen av det norske samfunnet, og fremover og sette søkelys på å øke kjennskap til kristen tro og gi ny frimodighet.

Sammen skal vi markere et millennium for Norge som kristen nasjon, utforske hvordan det kristne menneskesynet og

kristne verdier har formet vår historie og vårt samfunn og gjort oss til de vi er. Norges Kristne Råd skal være med å tilrettelegge, men vi har alle et ansvar for å markere dette, i bygd og by.

Slik håper jeg vi sammen kan bidra til at markeringen av slaget på Stiklestad i 1030 blir en milepæl i to avgjørende prosesser for fremveksten av Norge: riksdannelsen og kristningen.

Vår satsning vil følge «Jubileumsstafetten – årlige tema», og i tillegg gå langs følgende spor:

BIBELFORTELLINGENE

Gjennom ti kjente og mindre kjente bibelfortellinger vil vi bidra til kunnskap og innsikt i sentrale fortellinger som på ulike måter har formet samfunnet igjennom bl.a. kunst, litteratur, språk og kultur, og som verdileverandører og fortellinger som har gitt og fortsatt gir mennesker og samfunn livsmening og retning.

VERDI- OG FAGSAMTALER

Gjennom verdi- og fagsamtaler ønsker vi å skape arenaer for refleksjon og samtaler rundt sentral tematikk knyttet til de ulike jubileumsårene. Disse samtaler skal bidra til bevisstgjøring, aktualisering og handling i fagmiljøer, kirkefelleskap, organisasjoner, myndighetsorganer og på tvers av

disse arenaene. Samtalene er også en anledning til å styrke økumenisk fellesskap gjennom økt forståelse og felles engasjement.

ØKUMENISKE GUDSTJENESTER OG SAMLINGER

Gjennom lokale og nasjonale økumeniske gudstjenester og samlinger ønsker vi å feire vår kristne tro på tvers av kirkesamfunn og vise og minnes vår tilhørighet til hverandre som søsken. Sammen vil vi markere og belyse aktuelle og felles anliggender i jubileumsårene, og bære vårt lands og vårt samfunns fortid, nåtid og fremtid fremfor Gud i takknemlighet, ransakelse og bønn.

RESSURSER TIL LOKALE, REGIONALE OG NASJONALE MARKERINGER

Vi vil gjennom «Kristendom i 1000 år» bidra til å spre informasjon, dele kunnskap og synliggjøre fokus, temaer, arrangementer og markeringer. Muliggjøre og legge til rette for lokale og regionale markeringer, samt skape felles innhold som bidrar til tilhørighet og fellesskap nasjonalt, også igjennom lokale og regionale markeringer.

En økumenisk arbeidsgruppe ble etablert dette året, og på slutten av året vedtok også styret å ansette en prosjektkoordinator for vår jubileumsmarkering.

AV LEMMA DESTA,
RÅDGIVER MIGRASJON OG FLERKULTURELT ARBEID

Flerkulturell Pinsefestival 2024

Konseptet «Pinsefestival» engasjerer mange. I 2024 vokste festivalen enda mer og ble desto mer relevant i en tid med mye uro. Det handler om å være kirke i et flerkulturelt samfunn.

Et tiltak hvor vi ser økumenikk og inkludering i praksis er den årlige Pinsefestivalen vi arrangerer.

I 2024 satte festivalen søkelys på tusenårsjubileet for kristenretten. Festivalene ble arrangert i Oslo, Bergen, Stavanger og Tønsberg under temaet «Tusen år, tusen vitner og tusen velsignelser». Årets festival skulle løftet kulturarven med tanke på ettervirkningen av kristendom i samfunnet – inkludert framvisningen av det kulturelle mangfoldet i kirke Norge i dag.

Vi prøvde å mobilisere til festivaler i Oslo, Bergen, Stavanger, Tønsberg, Tromsø, Bodø, Trondheim, Kristiansand, Drammen, Hamar, og Nordre Follo. Vi lyktes med å gjennomføre pinsfestivaler i Oslo, Bergen, Stavanger, og Tønsberg. I Oslo fant festivalen sted med en økumenisk festgudstjeneste kl. 11 på Mortensrud kirke mandag den 20. mai 2024, etterfulgt av et program bestående av sang, forestillingen «Det første i vår lov», intervjuer og appeller. Det ble en takknemlighetsfestival og fest i glede over Pinsen/Den Hellige Ånd, den 1000 år lange arven i vårt land, samt synliggjøring av den mangfoldige kirkefamilien. Festivalen ga oss anledning til å løfte vår kulturarv, Pinse og Hellige Ånd og den verdensvide kirke. Festivalen samlet mange mennesker til felleskap og fest, en unik opplevelse av det spennende forvandlingen som skjer iblant oss. Over 600 deltok på selve gudstjenesten og enda flere til festivalen. Rundt 70 barn fikk høre om pinsefortellingen, og bibeltekster ble lest i ulike språk.

STORT ENGASJEMENT

Konseptet «Pinsefestival» engasjerer mange. Den bærer stor potensiale til vekst, inspirasjon og utprøves mange steder i landet. Årets fokus med Kristenrettsjubileet opplevdes aktuelt og nyttig.

3 av de 4 arrangementene var avholdt i kirkebygg og arealer knyttet til Den norske kirke. I Tønsberg fikk de å

«Den bærer stor potensiale til vekst, inspirasjon og utprøving mange steder i landet.»

arrangere festivalen ved torget. Alle arrangementene ble avholdt 2. pinsedag.

Festivalen har fått designet logo, opprettet Facebook-side, brosjyre og plakat. Arrangement ble annonsert via egne kanaler av medarrangører samtidig infoplakater postet ulike steder i Oslo sentrum og særlig transportknutepunkter i bydel søndre Nordstrand inkludert alle menigheter i bydelen. Det ble annonsert på Pinse for alle samlinger til menighetene i Oslo sentrum.

Vi hadde zoombaserte bønnemøter

mellom Kristi himmelfartsdag og Pinse. Vi ba for menneskene og menighetene i bydelen og i byen, og for festivalene. Festivalen og alt som har skjedd den dagen var blitt til ikke bare gjennom god planlegg, men også gjennom bønn. Vi lykkes aldri uten tillit, tro og nådegaver fra Gud.

Vi er så heldige å ha engasjerte ildsjeler fra ulike steder i landet, som nå utprøver prosjektet. Som mange andre tiltak er lokale ildsjeler det viktigste startpunktet for festivalen. Men vi må bevist jobbe for å sikre bredde, invitasjon, deltakelse og eierskap i en ekte pinse og økumenisk ånd. Lokale mottakere eller vertskap er også kjempeviktig. I Oslo var det for eksempel avgjørende at Klemetsrud- og Mortensrud menighet og Søndre-Aker prosti var tungt involvert i planleggingen og gjennomføringen av festivalen. Vi sitter igjen med gode tilbakemeldinger på at festivalen opplevdes berikende, økumenisk, oppmuntrende felleskap og et unikt erfaring i kirkeliv i Norge i dag. Mange var begeistret for mangfoldet, enhetsfølelsen, den gode atmosfæren, gleden, delingen av mat, felleskap og sterk forkynnelse.

KIRKE I ET FLERKULTURELT SAMFUNN

Å være kirke i et kulturelt og demografisk sammensatt samfunn er ikke en fjern virkelighet, men en utvikling vi ser mange steder i verden. Som det var i opphavet, skal kirken alltid være både inkarnert til språk og kultur av folk i et sted samtidig må være stadig ut på misjon ved å krysse de grensene.

Norges Kristne Råd legger gjennom sitt arbeid på migrasjonsfeltet tilrette for at kirkene er teologiske og praktisk rustet for å møte stadig nye endringer. I 2024 (19. mars) arrangerte vi en fagdag om å være kirke i et flerkulturelt samfunn. Fagdagen var arena for gjensidig læring og deling av erfaringer og tilnærminger i kirke-Norge i dag.

Arbeidet med å bygge relasjon og kontakt med ledere i migrantmenigheter har fått fornyet fokus igjennom samarbeidet med NORME. I 2024 formaliseres kontakt med et fast møtepunkt for migrantleder og norske misjons og kirke ledere. Møtepunktet heter «Better together», eller «bedre sammen».

Teologi i samtale og samarbeid

Arbeid med, og samtale om teologi foregår på forskjellige måter og er et element på mange av våre møteplasser og i det meste av vårt arbeid.

Når vi må svare på politiske og samfunnsmessige problemstillinger og endringer i samfunnet er teologien et fundament som vi både kan agere og uttale oss samlet fra, men også en anledning til å samtale om, og finne veien videre i mangfold og forskjellighet. Når vi som ulike kristne skal samles til felles arbeid, markeringer eller gudstjenester, er også teologien førende for hvilke muligheter og begrensninger samarbeidet og fellesskapet kan ha.

Derfor er den teologiske samtalen så viktig. Den er viktig i de små rommene, i det relasjonelle, og underveis i prosesser. Men det er også viktig at det skapes både større og mindre rom hvor det settes av tid til å bli kjent med hverandre og tenkte sammen teologisk.

SAMTALER I NORSK OG INTERNASJONAL KONTEKST

Styremøtene i Norges Kristne Råd er en svært viktig slikt rom for den teologiske samtalen. Der møter øverste leder i våre medlemssamfunn, og samtalen om teologi foregår både igjennom at det prioriteres til å lytte til hverandres trosfortellinger, og til krevende teologiske samtaler. Disse ærlige samtalene øker forståelse for hverandres teologi og ståsteder, og samtidig erfarer vi at respekten for hverandres integritet og ønsket om vennskap og samhold til tross for reelle ulikheter mellom kirkesamfunnene styrkes.

Den årlige nordisk-baltiske Faith and Order samlingen er et annet slikt rom, som i 2024 fant sted på Island. Her får våre teologiske samtaler også settes inn i en internasjonal kontekst, og både

utfordres og berikes av perspektiver og erfaringer fra våre nordiske og baltiske naboer.

Samtalene dreide seg denne gangen blant annet om kirkehistoriske perspektiver og utviklingen av teologi og samspillet med politiske impulser, i lys av den historiske konteksten rundt tilblivelsen av den nikeniske trosbekjennelsen, om religionsteologi, fremmedfiendtlighet og antisemittisme i historien, i teologien og i dag, og om teologi om natur og naturressurser.

NORSK TEOLOGISK SAMTALEFORUM

Norsk teologisk samtaleforum (NTSF) er det rommet som tydeligst er dedikert til den teologiske samtalen. Delegationene som er oppnevnt av medlemssamfunnene, utgjør et unikt bredt og mangfoldig fellesskap og ramme for økumeniske samtaler om teologi.

I 2024 ble NTSFs prosjekt om religionsteologi fullført og gitt ut i form av ressursheftet Under samme himmel – en økumenisk samtale om religionsmøter. Prosjektet har vært en økumenisk samtale og samttenkning om hvordan vi teologisk ser på religionsmangfold, mennesker av andre religiøse tilhørigheter og religionsmøter. Heftet gir en innføring i grunnleggende perspektiver på religionsteologi, drøfter hvordan kristne kan og bør møte personer fra andre religioner, samt hvilke føringer teologien gir for religionsmøter. Heftet viser ulike måter kristne tenker om og håndterer religionsmøter i praksis med fokus på bryllup, begravelser og bønn. Samtidig er heftet et eksempel på teologi skrevet sammen, og kan

Foto: Kai Erik Westergaard / STL

være en ressurs for kristne menigheter i lignende teologisk arbeid og inn mot egen tenkning og praksis i møte med religionsmangfoldet. Ressursheftet er utgivelse nummer 25 i Norges Kristne Råds skriftserie, og er tilgjengelig på Norges Kristne Råds nettside.

NTSF har også i 2024 fulgt opp arbeidet med «Digital ekklesiologi» som ble gjort under pandemien, med fokus på bruken av digitale løsninger etter pandemien, og teologiske implikasjoner av dette. Det har kommet frem at ulike selvforståelser som kirker blir tydelige og forsterkes igjennom hvordan vi bruker og vurderer digitale løsninger. Ulike vektlegginger av f.eks. sakramenter, formidling av ordet og karismer påvirker i hvor stor grad og på hvilke måter man anser digitale løsninger som ressurs eller hindring. En sluttrapport fra dette arbeidet vil slutføres i 2025, og vil gjøres tilgjengelig som en ressurs til tenkning rundt bruk av digitale løsninger i kirkenes liv og arbeid.

ENDRINGER I NTSF

I 2024 ble Harald Hauge fra Den norske kirke valgt til ny leder av NTSF. Samtidig ble Hilde Marie Movafagh ble takket av som leder for NTSF. Hilde Marie har hatt en svært viktig rolle og vært en god og engasjert leder for NTSF igjennom 8 år.

Samtidig som lederskapet har endret seg har også flere nye medlemmer blitt oppnevnt til NTSF, og representasjonen fra kirkesamfunnene i forumet er ved årsskiftet 24/25 blitt ytterligere styrket i både bredere og størrelse. Fra 2025 vil forumet sette i gang med nye teologiske samtaler rundt nye temaer.

KOMMUNIKASJON,
NORGES KRISTNE RÅD

Statistikk for 2024

TRENDER FOR 2024

2024 har sett en stor oppgang i forhold til 2023 i antall besøkende både på Facebook og våre nettsider. Vi har doblet rekkevidden av innleggene våre på FB og antall sidevisninger på nettsidene våren siden 2023. Det interessante er at dette er utelukkende organiske visninger og søk, altså ingen som har kommet inn via annonser. Antall unike lesere har også gått opp med rundt 25%.

STATISTIKK FOR SOSIALE MEDIER

126 000

10 200

112

167

STATISTIKK FOR NETTSIDER

25 116

Unike lesere

87 856

Sidevisninger

1M 28S

Besøktid i snitt
per besøkende

Administrasjon og forvaltning

STYRET

Per Anders Sandgren, Svenska kyrkan i Norge leder
 Tor Erling Fagermoen, Den Evangelisk Lutherske Frikirke, nestleder
 Øystein Gjermø, Pinsebevegelsen
 Bjørn Bjørnø, Baptistkirken Norge
 Ingunn Grefslie, Metodistkirken
 Knud David Welander, Frelsesarmeen
 Olav Fykse Tveit, Den norske kirke
 Harald Hegstad, Einar Tjelle, Den norske kirke
 Siri Iversen Misjonskirken Norge
 Bernt Eidsvig, Den katolske kirke
 Harald Kronstad, Brunstad Christian Church
 Inga Hardardóttir, Den islandske menigheten i Norge
 Kiriaki Papadopoulou Samuelsen, Den gresk-ortodokse kirke i Norge (gruppe av ortodokse menigheter)

STAB

Erhard Hermansen, generalsekretær
 Håkon Sigland, Administrasjonsleder
 Ester Madelen Lorentsen, teologisk rådgiver (ansatt faom. 1. september)
 Elin Finnseth Sæverås, prosjektleder Global info
 Lemma Desta, rådgiver migrasjon og flerkulturelt arbeid
 Gjermund Øystese, kommunikasjonsrådgiver
 Ida Marie Haugen Gilbert, kommunikasjonsrådgiver
 Kjetil Sigerseth, prosjektleder «Kirke på nye måter»

Staben holder til i Kirkens hus i Rådhusgt. 1-3 i Oslo og er samlokalisert med KABB og Muslimske Dialognettverk, Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn, Den finske menigheten og Stiftelsen Karibu.

STYRINGSGRUPPER OG UTVALG FLERKULTURELT KIRKELIG NETTVERK

Den norske kirke: Steinar Ims/Anders Jordet
 Baptistkirken Norge: Peter Ngaidam
 Kvekersamfunnet: Sunniva Vad Flaten, Tommy Vad Flaten

Kirkens Nødhjelp: Siv Bonde
 Kirkens Bymisjon: Steinar Eraker
 Kristent Interkulturelt Arbeid: Rune Fiskerstrand
 Den kinesiske menigheten: Xida Chen
 Den Angelikanske kirke: Joanne Udal
 Metodistkirken: William H. Lovelace

RESSURSGRUPPEN FOR KIRKE PÅ NYE MÅTER

Kjetil Sigerseth (Norges Kristne Råd)
 Knut Refsdal (Metodistkirken)
 Øivind Refvik (NMS)
 Trine Syvertsen (Den norske kirke)
 Ann Pender (Frelsesarmeen)

NORSK TEOLOGISK SAMTALEFORUM

Hilde Marie Movafagh (leder), Metodistkirken
 Tor Tjeransen (nestleder), Adventistkirken
 Harald Kronstad, Brunstad Christian Church
 Andrew John Thomas, Den anglikanske kirke
 Oddvar Moi, Den katolske kirke
 Cornelius Onwuekwe, Den katolske kirke
 Harald Hauge, Den norske kirke
 Beate Fagerli, Den norske kirke
 Dragan Jovanov, Den serbisk ortodokse kirke
 Lutz Tietje, Den tyske menighet i Norge
 Kliment, Den ortodokse kirke
 Linda Aadne, Baptistkirken Norge
 Thormod Langeland, Frelsesarmeen
 Egil Mardal Johannessen, Kvekersamfunnet
 Marit Kromberg, Kvekersamfunnet
 Tommy Vad Funderud, Kvekersamfunnet
 Anne Grete Spæren Rørvik, Metodistkirken
 Reidar Salvesen, Misjonskirken Norge
 Pål Helmersen, Pinsebevegelsen
 Per Anders Sandgren, Svenska kyrkan
 Inga Harðardóttir, Den Islandske menighet
 Jostein Ørum, Den Evangelisk Lutherske Frikirken

RELIGIONSPOLITISK UTVALG

Leder: Jan Eilert Aakre, Pinsebevegelsen i Norge
 Vara: Yngve Brosstad, Misjonskirken Norge

Medlemmer:

Den Evangelisk Lutherske Frikirke:
Gunnar Johnsen
Den finske menigheten i Norge: Anssi Elenius
Den islandske menighet i Norge: Inga Hardardottir
Den katolske kirke: Torbjørn Olsen
Den norske kirke: Thorbjørn Backer Hjorthaug, Steinar Ims
Den serbisk-ortodokse kirke: Dan Urdesic
Den tyskspråklige menighet i Norge: Lutz Tietje
Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn: Torgeir Devik
Det Norske Baptistsamfunn: Roger Dahl
Kvekersamfunnet: Eivind Bryne
Metodistkirken i Norge: Ingull Grefslie
Misjonskirken Norge: Ingunn Folkestad
Breistein Svenska kyrkan i Norge: Per Anders Sandgren
Syvendedags Adventistkirken: Marianne Dyrud
Observatør:
Kristen-Norges Innkjøpsfelleskap (KNIF): Kåre Rønningen

SAMARBEIDSRELASJONER

NKR er medlem av Frivillighet Norge, Kristen-Norges Innkjøpsfelleskap (KNIF), K-Stud, Forum for utvikling og miljø, Churches' Commission for Migrants in Europe og Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn.

Sekretariatet følger opp kontakten og samarbeidet med økumeniske råd og kirker i Norden og Baltikum samt økumeniske råd i Europa og globalt. Oppdateringer fra norske representanter i Kirkenes Verdensråds (KV) sentralkomité og Konferansen av Europeiske Kirkers (KEK) Governing Board står jevnlig på dagsorden i NKRs styre.

NKR er representert i en lang rekke nettverk og arbeidsgrupper, blant andre:

- Den norske styringsgruppa i KVs «Ecumenical Accompaniment for Palestine and Israel»: Erhard Hermansen.
- Det Norske Bibelselskap -

Representant-skapet: Erhard Hermansen.

- Ecumenical Network for Sudan & South Sudan i regi av KV: Erhard Hermansen.
- Forum for Sudan og Sør-Sudan. Erhard Hermansen.
- Great Lakes-nettverket: Erhard Hermansen.
- Interreligiøst nettverk for klimamobilisering: Erhard Hermansen.
- Kirkelig Ressurssenter mot vold og seksuelle overgrep. Styret: Øyvind Haraldseid.

Representantskapet: Erhard Hermansen og Sindre Bostad. Vara: Karin Thompson.

- Kirkens Nødhjelp
- Representantskapet: Erhard Hermansen.
- Komiteen for internasjonale spørsmål i Mellomkirkelig råd for Den norske kirke: Elin F. Sæverås

- KEKs fredsgruppe: Anne-May Agerup.
- Kontaktgruppa mellom Muslimsk Dialognettverk og Mellomkirkelig råd for Den norske kirke: Erhard Hermansen.
- Norsk Råd for Misjon og Evangelisering (NORME): Erhard Hermansen.
- Referansegruppa for kurset «Å være religiøs leder i det norske samfunnet» ved Universitetet i Oslo: Lemma Desta.
- Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn - Lederforum: Per Anders Sandgren

Rådet: Erhard Hermansen, Ingull Grefslie, Sara Faugstadmo Berg.
Vara: Håkon Sigland.

- RORG-nettverket: Elin F. Sæverås.
- Forum for utvikling og miljø (ForUM): Elin F. Sæverås og Gjermund Øystese.
- MF vitenskapelige høgskole - Råd for samarbeid med arbeidslivet: Erhard Hermansen.
- Teologisk fakultet, UiO - Råd for samarbeid med arbeidslivet: Erhard Hermansen
- Arbeidsgruppe (ForUM) for rapportering på bærekraftsmålene fra sivilsamfunn (Voluntary National Review): Gjermund Øystese
- Nordic Ecumenical Green network v/ Gjermund Øystese.

**IDA MARIE
HAUGEN GILBERT**

**ESTER MADELEN
LORENTSEN**

**ELIN FINNSETH
SÆVERÅS**

**LEMMA
DESTA**

**GJERMUND
ØYSTESE**

**KJETIL
SIGERSETH**

**ERHARD
HERMANSEN**

**HÅKON
SIGLAND**

Medlemmer i Norges Kristne Råd

MEDLEMMER

Brunstad Christian Church
www.bcc.no

Den anglikanske kirke i Norge
www.osloanglicans.no

Den Etiopiske Ortodokse kirke i Norge
http://www.eotcnor.no

Den Evangelisk Lutherske Frikirke
www.frikirken.no

Den finländska evangelisk-lutherska församlingen i Norge
finskekirken.com

Den Islandske Menigheten
https://www.kirkjan.no/

Den katolske kirke
www.katolsk.no

Den nordisk-katolske kirke
www.nordiskkatolsk.no

Den norske kirke
www.kirken.no

Den ortodokse kirke i Norge - Hellige Nikolai menighet
www.ortodoks.com

Den tyskspråklige menighet i Norge
www.deutschegemeinde.no

Den greske orthodoxe menighet Evangelismos tis Theotokou (Maria Bebudelse)
www.greskorthodokskirke.no

Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn
www.delk.no

Det Norske Baptistsamfunn
www.baptist.no

Den serbisk ortodokse kirke i Norge - Hl. Vasilije Ostroski menighet

Frelsesarmeen
www.frelsesarmeen.no

Guds Menighet, Vegårshei
www.gudsmenighet.no

Kvekersamfunnet
www.kveker.org

Metodistkirken i Norge
www.metodistkirken.no

Misjonskirken Norge
www.mknu.no

Oslo Kristne Senter
www.oks.no

Pinsebevegelsen i Norge
www.pinsebevegelsen.no

Svenska kyrkan i Norge
www.svenskakyrkan.se/oslo

Østfoldkirken
www.ostfoldkirken.no

OBSERVATØRER

Syvendedags Adventistkirken
www.adventist.no

Blå Kors Norge
www.blakors.no

Den Etiopiske Ortodokse Tewahedo kirke i Nord- og Vest-Europa, Bispedømmet Mahidere Sibehat Kidist Lideta Lemariam kirke i Oslo-Norge

Det Norske Bibelselskap
www.bibel.no

Digni
www.digni.no

Kirkens Nødhjelp
www.kirkensnodhjelp.no

NORME - Norsk Råd for Misjon og Evangelisering
www.norme.no

DEL 2:
ARTIKLER

TEKST OG FOTO:
IDA GILBERT, NKR

Abortloven: Verdier i endring

“Etikken kan ikke løpe etter hver nye problemstilling, men vi må definere en bredere etikk som solid kan møte utviklingen.” Dette sa E24-redaktør Torbjørn Røe Isaksen under tirsdagens debatt om ny abortlov. Forfatter Grethe Fatima Syéd mener de etiske refleksjonene knyttet til abort og fosterets status fortjener en bedre offentlig samtale enn den hun erfarer nå.

Det var fullsatt auditorium på Arendal bibliotek.

Samtalen ble ledet av Morten Marius Larsen, nyhetsleder i Vårt Land.

Han åpner med å presentere det forestående lovforslaget om utvidelse av grensen for selvbestemt abort: - Vi tar et par steg tilbake og snakker om abortloven i et verdiperspektiv: **Hva skjer med samfunnet om verdiene endres?**

- SNAKKER OM HVEM VI ER

Grethe Fatima Syéd, Litteraturviter, forfatter og førsteamanuensis, Høgskulen på Vestlandet, har skrevet boka «Hva snakker vi om når vi snakker om abort?»

- Når vi snakker om abort snakker vi om hvem vi er. Det er så mange sider. Vi ser på abortspørsmålet som prisme for mange verdidebatter som er viktig å ta.

VIL STRAMME INN

Menneskeverds generalsekretær Morten Dahle Stærk steppet inn for Janne Haaland Matlary som måtte melde avbud. Hovedspørsmålet, slik han ser det er: Er fosteret et menneske? Hvilket vern skal dette ha?

Han reiser dessuten spørsmålet om en abortloven trengs i det hele tatt. To ytterkanter vil kunne gi samme svar: Dersom man ser det som kun en helsetjeneste, trenger man ikke noen

egen lov. På den annen side har vi alternativet som er totalforbud.

Stærk er i hvert fall tydelig på at fosteret har en moralsk status som trenger eget lovverk.

STØRST ENDRING I 2020

Marianne Aasen, leder for Bioteknologirådet, påpeker at den største endringen i nyere tid som berører abortpraksisen kom i 2020. Endringen består i at alle gravide får tilbud om tidlig ultralyd og fosterdiagnostikk. Aasen påpeker at disse endringene førte til at det å tilegne seg informasjon om fosteret innebærer mindre risiko for fosteret, da NIPT-testen er mer skånsom.

Ordstyrer utfordret henne imidlertid på de etiske problemstillingene som oppstår når informasjon om fosteret blir tilgjengelig tidligere samtidig som abortgrensen utvides.

Utfordringene med bioteknologiens stadige utvikling og hvordan vi skal møte dette fikk stor oppmerksomhet.

Torbjørn Røe Isaksen, redaktør for E24, ser abortspørsmålet som et praktisk kompromiss. Men at vi har sett et kvantesprang i holdningsendringer siden abortloven kom.

SCIENCE FICTION?

Syéd pekte på alt som kan skje på den bioteknologiske utviklingsfronten fremover, og hvilke utfordringer det

gir å få så mange valg. Og den etiske problemstillingen rundt et samfunn hvor vi kan påvirke i så stor grad hvilke barn vi får.

Aasen innvendte at det ble i overkant sci fi.

Her var Syéd uenig og viser til hvor fort denne utviklingen allerede har gått - der vi er nå var nærmest å regne som sci fi på nittitallet. Vi kan finne ut alt fra alvorlige tilstander til risiko for å utvikle alzheimer. Hun påpeker at alle vil beskytte sine barn mot alvorlig sykdom, men spør videre: Hvor går grensene?

Røe Isaksen peker her på et sentralt etisk spørsmål:

- Hva er den moralske forskjellen på å ta abort fordi man ikke ønsker barn eller fordi jeg ikke ønsker DETTE barnet? Det har en annen moralsk valør.

Slike etiske refleksjoner mener han samfunnet må gjøre over lengre tid enn

det som tillates når de kun behandles i forbindelse med lovendringer. Han mener vi må se på disse problemstillingene i et femtiårsperspektiv med tanke på hvilke muligheter den bioteknologiske utviklingen kan gi. Etikken kan ikke løpe etter hver nye problemstilling, men vi må definere en bredere etikk som solid kan møte utviklingen.

Se også kronikken vår i Vårt land som problematiserer hastebehandling av abortloven: [Uetisk å rushe gjennom tunge etiske problemstillinger](#)

ØNSKER TYDELIGERE SEKULÆR DEBATT

Ordstyrer Larsen peker på at mange ser religion som "forstyrrende element" i abortdebatten: Går det an å argumentere godt for et godt rettsvern for fosteret uten å ty til religion?

- Dette må snakkes om med sekulære argumenter, som står seg uansett. Vi kan ikke argumentere med tro. Det er en fare hvis man låser seg inn i små siloer og ikke evner å kommunisere med meningsmotstandere.

Syéd påpekte at hun ikke er kristen og er på venstresiden politisk, men mener de etiske refleksjonene knyttet til abort og fosterets status fortjener en bedre offentlig samtale enn den hun erfarer. Hun trekker frem kvasse stemmer i feministbevegelsen som skaper ukultur i debattklimaet.

Hun reflekterte også over menneskets verdi:

- Man trenger ikke være religiøs for å ha oppfatning av at noe er hellig.

Hun trekker linjer til hvordan nytte og effektivitetstenkning overfor naturen har ført oss på kanten av klimakatastrofe.

- Vi mister menneskelighet når menneskelighet henger sammen med hva vi kan få til. Vi kan ikke tro vi kan skalte og valte med alt.

TEKST: IDA GILBERT

FOTO: IDA GILBERT/STL

Negativ sosial kontroll - et religionsproblem?

Har tros- og livssynsledere et spesielt ansvar for å forhindre negativ sosial kontroll? Et enstemmig panel bestående av representanter for ulike tros- og livssynssamfunn var enige i et overordnet ja til dette spørsmålet.

Seniorrådgiver Niels Fredrik Skarre i STL ønsket velkommen til årets "langsomsamtale" i regi av Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn og Norges Kristne Råd.

Han åpnet med å peke på "den store elefanten i teltet".
- For når man knytter begrepene religion og negativ sosial kontroll sammen, må vi erkjenne at mange først og fremst vil høre ordet «islam». Alle som sitter her på scenen med meg, vet at vi ikke skal samtale om et problem som er knyttet til én religion alene. Men, vi er også klar over at vinklingen i den offentlige debatten, slik den så ut gjennom vinteren og våren, ofte er så ensidig at dette fort kan bli den rådende oppfatningen i samfunnet.

RELIGIØSE LEDERE HAR ET SÆRSKILT ANSVAR

Han henvendte seg mot panelet som sto klare til å ta den vanskelige, men helt nødvendige samtalen: «Negativ sosial kontroll - et religionsproblem?». Han åpnet med spørsmålet:

- Får negativ sosial kontroll en ekstra tvist når gud og troen er en del av pakka?

Sokneprest Sigurd Markussen i Den katolske kirke: - Det er nok annerledes om det er religiøs leder enn når det er familie, det kan lett bli en negativ opplevelse hvis Gud blir med i pakka. Vi har et overordnet ansvar. Det beste er å legge tilrette for å snakke om det, for å identifisere utfordringene.

Sara Faugstadmo Berg, pastor i Oslo Sentrum Baptistkirke: - Det er like mye foreldre og venner som kan "snakke på vegne av Gud". Så når vi bruker et språk som «dette mener Gud» gir vi oss selv en makt til å kunne utøve negativ sosial kontroll, sier hun og påpeker at vi ved å ha gud med i miksen har en annen makt: - Vi møter mennesker i sårbare situasjoner, som kommer til oss for veiledning. Da har vi et ansvar for å møte dem med gode intensjoner, kjærlighet og velmenende råd – ikke med skam, fordømming osv. Ja, det gir oss et spesielt ansvar.

Nestleder Jamil i Muslimsk dialognettverk: - Jeg vil ikke betrakte det å prøve å påvirke barna mine som negativ sosial kontroll, sier han, men advarer mot å bruke gud mot barn. - Vi har et ansvar, ofte noe vi legger på oss selv ut i fra teologisk frihet (ikke noe juridisk ansvar mao.) Mange religiøse og teologiske ledere har ikke nok kompetanse. Her trenger man bindeledd og kompetanseheving av imamer, sier han og forteller om erfaringene med familier som tar kontakt: - Når foreldre tar kontakt med moskeer handler det ofte om makteløshet. Her har ledere et ansvar. Foreldrene søker råd hos lederne, da er det viktig at de har kompetanse – både om samfunn og teologi.

Leder Øystein Amundsen i Siste Dagers Hellige: - I alle miljøer, enten det er idrett eller religiøse, finnes grobrunn for kontrollmulighet, ledere har derfor et særlig ansvar. Det kan også innebære positiv sosial kontroll i å være strenge

ledere, å være den som setter ned foten og sier tydelig fra.

Leder Christian Lomsdalen i HEF: - Det er komplisert fordi det ikke alltid OPPLEVES som et ønske om å gjøre noe negativt fra den som gjør det – men tvert i mot ofte gjøres med et kjærlig ønske om å gjøre det som som er riktig for sin familie eller menighet sier han men understreker at man likevel risikerer å påføre skam ved å legge føringer på hvordan man kler seg, hvilken partner man skal ha: – Det er en form for negativ sosial kontroll. Om enn så mye kjærlighet man legger i det.

JA! LEDERE HAR ET SPESIELT ANSVAR

Når det gjelder spørsmålet om tros og livssynsledere har et spesielt ansvar oppsummerer generalsekretær i NKR, Erhard Hermansen:

- Ja, har dere sagt, og ja mener jeg.

Han utdyper:

- Det er som Sara begrunner: Fordi vi har gud med inn i miksen og møter mennesker i sårbare situasjoner.

Han peker også på det som Sigurd Markussen sier om den faglige og kulturelle bakgrunnen:

- Som du sier Sigurd: Jeg ser at noen bærer med seg negativt nedarvet kultur som innebærer negativ sosial kontroll. Da, om ikke lederne aktivt adresserer og går mot det, så kan det med å forsterke ukulturen ytterligere.

Han uttrykte ønske om mer gjennomskiktighet, noe nettopp samtaler som dette åpner for.

- Jeg ser også at de som blir med i økumeniske, fellesorg har utviklet seg i mer åpen og positiv retning. Utfordret på tanker og handlingsmønstre. Gjennom å erfare andres selvkritikk har gitt positive bidrag til egne. På den annen side kan miljøer lukke seg ytterligere.

Deltakere har under dagens samtale delt åpent, og bidratt til å vise at tros- og livssynssamfunn gjerne deler åpent om vanskelige temaer. De bidrar med dette til større gjennomskiktighet.

TEKST: IDA GILBERT
FOTO: TOR TJERANSEN

Fullsatt kirke til økumenisk fredsgudstjeneste

Norges Kristne Råd inviterte under Arendalsuka til økumenisk fredsgudstjeneste med søkelys på De glemte krisene. Her ble Kirkens nødhjelp tildelt Brobyggerprisen.

I flere år har Norges Kristne Råd i samarbeid med kirkene i Arendal arrangert Økumenisk fredsgudstjeneste under Arendalsuka. Som så ofte er Trefoldighetskirken fullsatt under disse gudstjenestene, og det var den også i år.

DE GLEMTE KRISENE

Generalsekretær i Norges Kristne Råd åpnet gudstjenesten ved å rette søkelyset på nettopp de glemte krisene.

”Det er en urovekkende virkelighet at mange kriser blir oversett, til tross for deres ødeleggende konsekvenser for millioner av mennesker. Når en krise blir glemt eller oversett, får det alvorlige konsekvenser for de som er rammet.

Han trakk fram konsekvensen av at manglende oppmerksomhet ofte fører til redusert internasjonal bistand, noe som kan forverre situasjonen ytterligere for de rammede.

”Uten globalt fokus blir det vanskeligere å mobilisere ressurser, få til politisk press, eller skape nødvendig bevissthet rundt situasjonen. Dette kan føre til at krisen vedvarer eller forverres, og at millioner av mennesker blir sittende fast i en ond sirkel av fattigdom, konflikt, og sult.”

Se også vårt innlegg i Dagsavisen 13. august: [De glemte krisene](#)

Frelsesarmeens Hornorkester, lovsangsteam fra Sørlandskirken og Hisøy kirkes barnekor deltok med sang og musikk. (Se billedgalleri nederst)
Generalsekretær i Kirkens Nødhjelp,

Dagfinn Høybråten holdt prekenen i gudstjenesten og generalsekretær i Norges Kristne Råd, Erhard Hermansen, åpnet og ledet gudstjenesten sammen med prester og pastorer fra byens menigheter.

BROBYGGERPRISEN 2024 TIL KIRKENS NØDHJELP

I begrunnelsen for tildelingen understreket Refsdal at Kirkens Nødhjelp i dag er en av Nordens største bistandsorganisasjoner, de nyter stor respekt og anerkjennelse for sitt arbeid med humanitær hjelp, bistand, og politisk påvirkning. Organisasjonen fokuserer på de grunnleggende årsakene til fattigdom og urettferdighet, og adresserer med tydelig stemme økende globale ulikheter og klimaendringer.

Kirkens Nødhjelp sin ungdomsorganisasjon Changemaker og Ledsagerprogrammet fremhever organisasjonens innsats for å bygge broer mellom generasjoner, og for å

Erhard Hermansen ønsket velkommen til økumenisk fredsgudstjeneste i Trefoldighetskirken Arendal.

fremme fred i konfliktområder som Sudan, Palestina og Israel. Den årlige Fasteaksjonen engasjerer lokalsamfunn i internasjonale spørsmål, og viser Kirkens Nødhjelp sin evne til å knytte bånd mellom globale utfordringer og grasrotengasjement.

Erhard Hermansen gratulerte Kirkens nødhjelp med prisen og understreket at:
- Som kirker og som kristne har vi et særlig ansvar å si i fra når urett rammer.

BRED ØKUMENISK MEDVIRKNING

Medvirkende i gudstjenesten (forsidefoto) var: Dagfinn Høybråten, Generalsekretær, Kirkens Nødhjelp,

Erhard Hermansen, Generalsekretær, Norges Kristne Råd, Jorunn Raddum, Prost, Den norske kirke, Sigurd Markussen, Sokneprest, Den katolske kirke

Peter Haltorp, Pastor, Sørlandskirken, Christina Thaarup, Prest, Metodistkirken Alexander La Pierre, Pastor, Frikirken, Finnbogi Salberg Olsen, Kaptein, Frelsesarmeen

John David Wikstøl, Pastor, Misjonskirken, Per de Lange, pastor, Adventistkirken, Tore Laukvik, sokneprest, Den norske kirke, Ester Madelen Lorentzen, teologisk rådgiver Norges Kristne Råd, Knut Refsdal, Styreleder, Norske Kirkeakademier.

TEKST OG FOTO:
IDA GILBERT OG STL

Rettsikkerhet for asylsøkere

Da NKR og STL arrangerte samtale om rettsikkerhet for asylsøkere var panelet enige om at det er et stort behov for å styrke denne. På vegne av de folkevalgte gjorde stortingsrepresentant Lene Vågslid (Ap) en heroisk innsats for å imøtekomme utfordringene.

Rettsikkerhet er en grunnleggende rettighet som danner ryggraden i et rettferdig samfunn. Dessverre står denne rettigheten ofte på spill i utlendingssaker. I Norge har Utlendingsnemnda (UNE) en sentral rolle i å sikre rettsikkerheten til enkeltpersoner i utlendingssaker og statsborgersaker. Hvordan kan vi sikre at UNE oppfyller sitt ansvar for å ivareta rettsikkerheten til enkeltpersoner i utlendingssaker, og hva kan gjøres for å forbedre systemet?

Preses Olav Fykse Tveit pekte i innledningen på det store ansvaret vi har som kirker og sivilsamfunn for å ivareta de menneskene som er i krise.

Venstresiden var godt representert. Representanter fra sentrum og høyresiden var invitert, men savnet - med ett hederlig unntak, Ingvild Thorsvik fra Venstre.

Debatten etterlyste behovet for rettsikkerhet for asylsøkere med særlig fokus på fravær av kontradiksjonsmuligheter.

TRENGER FORBEDRING

I debatten kom det fram:

- For vanskelig å få sakene sine avgjort nemndmøte, enda mer ved personlig fremmøte.

- At det trengs justeringer for å få mye bedre forvaltning av sakene. "Dessverre har ikke regjeringen fulgt godt nok opp. Derfor er det nå opp til politikerne å svare på utfordringene," påpekte Jon Ole Martinsen, Seniorrådgiver og talsperson, NOAS.

- Utfordringen med vurdering av

troverdighet: Er hen homofil? Er hen virkelig konvertitt? Det er ikke her det rettslige ligger, men det er et spørsmål om troverdighet. Her ble anledningen til muntlig fremmøte vurdert som fundamentalt - å faktisk snakke med den det gjelder.

- Det er helt klart et pengespørsmål også i UNE; Dersom forvaltningsorganet som skal ivareta rettsikkerheten har for få midler må de si fra, heller enn å dekke over det.

- At prosessen går altfor fort. At advokatene får altfor lite tid og at det langt på vei kreves at advokatene brenner for saken, ettersom det er dårlig betalt.

- Det er for dyrt og kostnadskrevende å få saken for domstolene, det trengs bedre rettshjelp.

- Prosessen må settes i gang mye tidligere for å sikre prosessen. Mer muntlighet og at intervjuene skjer tidligere. Og at vi har rettshjelp for asylsøkere i trå med rettshjelpsutvalget.

- Det er for vanskelig å få saken prøvd i en nemnd med personlig oppmøte, og for vanskelig og dyrt å få det opp for høyesterett.

- Enkelt saker må til: Politikerne reagerer ikke før vi har et gråtende barn på

- Folkevalgte må ta ansvar
De folkevalgte ble tydelig utfordret: Vi har et forvaltningsorgan som i praksis kommer med feil avgjørelser. Folkevalgte må ta ansvar.

Lene Vågslid, Stortingsrepresentant

og leder i kommunal- og forvaltningskomiteén (Ap) sto langt på vei alene i forsøket på å forsvare de folkevalgtes arbeid.

Hun er enig i at vi bør ha bedre rettshjelpsmodeller, og er ikke uenig i at prosessene går for raskt. Hun sa hun gjerne bidrar med å pushe "egne" for å imøtekomme behovet.

UTFORDRET PANELET PÅ KONVERTIT-TERS RETTSSIKKERHET

NKR og STL utfordret panelet spesielt på spørsmålet om rettssikkerheten til konvertitter. Dette er rådgiver i NKR, Lemma Desta, veldig glad for å få søkelys på.

- Vi er glad for konvertitters svake rettsikkerhetsvilkår er inkludert i diskusjonen. Vi opplever at Norge i større grad tar seksuell identitet - med rette - tas på alvor, men at mennesker som forfølges for religiøs identitet får mindre gehør, sier Desta etter debatten.

Han var fornøyd med kritikken: UNE-system må forbedres med tydeligere endringsinstruksjoner. Det er bred enighet om dette hos

sivilsamfunnsorganisasjoner. Han er også fornøyd med at politikerpanelet var enige i at UNE også må ta innover seg og melde fra både ressursbehovet og nødvendige endringer som forbedrer rettssikkerheten.

Debatten ble ledet av **Magnus Takvam**.

ARRANGEMENTET BLE STRØMMET

Medvirkende

- Andreas Unneland, Stortingsrepresentant, SV
- Ingvild Wetrhus Thorsvik, Stortingsrepresentant, Venstre
- Tobias Drevland Lund, Stortingsrepresentant og medlem Kommunal- og forvaltningskomiteen, Rødt
- Lene Vågslid, Stortingsrepresentant og leder i kommunal- og forvaltningskomiteén, Arbeiderpartiet
- Olav Fykse Tveit, Preses og biskop, Den norske kirke
- Georg Schjerven Hansen, Advokat og leder, Kontoret for fri rettshjelp
- Jon Ole Martinsen, Seniorrådgiver og talsperson, NOAS
- Stian Amadeus Antonsen, seniorpolitisk rådgiver, Norsk Folkehjelp
- Norges Kristne Råd
- STL

AV STEIN GUDVANGEN,
KPK

Engasjerte bestemødre hedret med ikkevoldspris

Etter 20 års innsats ble aktivistgruppa “Bestemødre for fred” tirsdag hedret med Ikkevoldsprisen.

Du ser dem ved Stortinget de fleste onsdager i året. Ved lunsjtider dukker en gruppe godt modne kvinner med grånende hår og et laminert skilt om halsen opp med løpesedler for å spre sitt fredsbudskap til forbigående.

Bestemødre for fred kommer ofte i snakk med folk utenfor nasjonalforsamlingen, men forsøker også å nå fram til hver enkelt stortingsrepresentant som får løpesedlene overlevert.

Noen ganger har de bannere og større plakater, men de støyer ikke. For alle som ikke bare haster forbi, er de likevel synlige nok.

«Vårt mål er å vekke interesse og engasjement for fredsarbeid og å rette søkelyset mot de andre sakene vi arbeider for», står det på gruppas nettside.

Bestemødrene vil ha mer snakk om nedrustning enn opprustning, og blant det de fremmer, er kritikk mot Norges medlemskap i Nato. De vil også stanse norsk produksjon og eksport av våpen. Bestemødrene vil at konflikten mellom Israel og Palestina skal løses «i henhold til FNs vedtak av 1967» og går inn for at FN må få en kvinne som topplerer. Dessuten ønsker de «kvinner inn i politisk ledelse på alle nivåer», inkludert fredsforhandlinger.

30.000 KRONER

For å skape blest om fredssaken, deler de også årlig ut Bestemødreprisen. Til jul i fjor fikk NRK-journalisten Sidsel Wold prisen for sitt engasjement rundt konflikten i Midtøsten og boka «Landet som lovet alt».

De har arbeidet for fred siden 2003 da gruppa ble stiftet, og nå blir bestemødrene altså selv hedret for sin standhaftige innsats. Ikkevoldsprisen får de for sitt arbeid i Martin Luther King Jr.s ånd, som det heter. Gruppa ble opprettet av tidligere medlemmer av Bestemødre mot atomvåpen og Bestemødre på stortingsplass og er tilsluttet Norges Fredsråd.

Det er Norges Kristne Råd, Oslofjord Folkehøgskole og Baptistkirken Norge som står bak prisen som tildeles en norsk person eller organisasjon som arbeider for «fred, ikkevold, frihet, rettferdighet, likhet og solidaritet.» Prisen er på 30.000 kroner i tillegg til et kunstverk som skal være et varig minne fra prisutdelingen.

Normalt deles prisen ut den tredje mandagen i januar, som i USA er Martin Luther King-dagen. Prisutdelingen er en del av denne markeringen. I Norge måtte utdelingen i år, av ulike grunner, utsettes et par uker.

75 MEDLEMMER

Bestemødre for fred er ikke stor. Arbeidet deres for fred, rettferdighet og menneskerettigheter støttes av omkring 75 kvinner rundt om i landet. De har syv aktive lokallag, i Oslo, Ås, Lillehammer, Sandefjord, Mandal, Sandnes og Fjaler.

Arbeidet består i å skape det de kaller en fredskultur i stedet for en militarisert forsvarskultur. Det snakkes om viktigheten av å arbeide langsiktig både nasjonalt og internasjonalt for å oppnå dette, noe priskomiteen har lagt vekt på i sin begrunnelse.

Ukentlig deler bestemødrene ut 5-600 løpesedler, hver gang med oppdatert og

tidsaktuelt innhold. Kvinnene tropper opp på faste steder i byene der de har lokallag, og i Oslo er Eidsvolds plass foran Stortinget blitt møtestedet.

GLEDELIG

- Hva betyr det for dere å få en slik pris?
- Det betyr glede og takknemlighet for at noen ser oss som driver fredsarbeid, sier kontaktperson Elsa-Britt Enger som ble svært overrasket over tildelingen.
- Vi ble tatt på senga, for vi hadde ingen tanker om at vi skulle få en ikkevoldspris av noe slag, sier hun videre til Kristelig Pressekontor.
- Hva vil dere bruke de 30.000 kronene på?
- Vi får 10.000 kroner fra staten hvert år. Pengene går til å trykke løpesedler. Vi arrangerer også noen seminarer, forteller Enger som understreker at tilskuddet fra staten slett ikke dekker alle utgifter.
- Resten betaler vi selv, så prisbeløpet kommer godt med for oss, sier hun.

MOT KLASEVÅPEN

Bestemødre for fred har blant annet vært aktive pådrivere for et internasjonalt forbud mot klasevåpen, et arbeid som fikk gjennomslag med avtalen The Convention on Cluster Munitions som ble inngått av 107 stater i 2008.

Fredsaktivistene har opprettholdt arbeidet mot atomvåpen, men også mot våpenproduksjon generelt som de mener er for ressurskrevende i en tid med klimakrise, fattigdom og økende forskjeller mellom rike og fattige.

Priskomiteen innser at det er krevende å snakke om ikkevold i en tid preget av krig og konflikt: «Hvordan kan man la være å forsvare seg med våpen mot et brutalt militært overfall? Krigen i Ukraina gjør det ikke enkelt å stå opp for ikkevoldssaken», skriver komiteen som innser at dette er et vanskelig spørsmål for grupperinger som Bestemødre for fred.

«Men de holder fast ved at noen må tale fredens sak også i denne tiden. Noen må peke på at fredsarbeidet er en lang prosess som må bygges systematisk i fredstid, og noen må stille spørsmål ved de menneskelige lidelsene krigen innebærer», står det i begrunnelsen.

«Priskomiteen ønsker å anerkjenne den utholdende aktivismen for fredens sak til en gruppe frivillige, vanlige borgere som har valgt å bruke sin stemme til å arbeide for en bedre verden», heter det videre.

TEKST OG FOTO:
GJERMUND ØYSTESE

Kjempeimponert over den frivillige innsatsen på Moster 2024

Én uke etter jubileumshelgen for kristenrettens 1000-årsjubileum tok vi en prat med generalsekretær Erhard Hermansen for å høre litt om hans tanker etter en omfattende feiring.

HVORDAN VAR DET Å VÆRE PÅ MOSTER I ET ØKUMENISK PERSPEKTIV?

Å få være samlet som en kirke på tvers av kirketradisjoner og landegrenser gjorde sterkt inntrykk på meg. Men også det enorme spennet som var i jubileumsprogrammet og som samlet hele Norge til nasjonalfeiring. Her var vi alle samlet, barn, unge, voksne og eldre, fra lovsang og gospel til Bernhoft og Bratland. Med verdisamtaler og Mostraspel, med jubileumsforestilling og med mye flott lokalkultur. Og, så er jeg kjempeimponert over all den frivillige innsatsen på Bømlø, de fortjener alle en ekstra stor takk.

HVA VAR DET MEST RØRENDE ØYEBLIK-KET/DET SOM GJORDE MEST INNTRYKK I HELGEN?

Hvis jeg kun skal trekke frem ett må det bli den økumeniske festgudstjenesten. På mange måter opplevde jeg at den oppsummerte jubileet med fokus på å feire fortid og forme fremtid. Den startet med det historiske suset fra Moster gamle kyrkje og fortsatte med et vanvittig variert gudstjenesteuttrykk inne i Moster amfi. Og ja, det som jeg kanskje kommer til å huske sterkest er da Anna på 7 år ba bønnen om at ledere i verden «må bruka håve når dei vil styra øve andre land». I en verden som er så preget av krig og konflikt, med økende polarisering, ble den enkle bønnen så sterk og viktig.

HVA TENKER DU OM DET SOM BLE FOR-MIDLET I TALENE FRA POLITIKERNE/ KRONPRINSEN?

Jeg tror at både kronprinsens tale, og flere av de andre talene jeg hørte under feiringen er viktig for å styrke vår identitet og gi retning for fremtiden. At Kronprinsen som flere løftet frem betydning av hva kristendommen har betydd for landet vårt, hvilken enorm endring av verdensbilde, samfunnsstrukturer og tankesett dette innebar. Vi bærer med oss en historie om viktige verdier, da Norge gikk fra maktsamfunn til rettssamfunn, og slo fast at noe var rett og noe var galt, - og ut fra kristenretten sprang grunnleggende verdier som frihet, rettsvern og likeverd fram.

HVA HÅPER DU MOSTER 2024 VIL FØRE TIL I TIDEN FRAMOVER?

Jeg håper og tror at denne store feiringen skal gi oss som kirke økt frimodighet og at vi alle kan kjenne på stolthet og glede over det kristenretten brakte med seg. Norges Kristne Råd har valgt «Kristendom i tusen år» som sitt tusenårstema, og med det som utgangspunkt vil vi både se bakover på vår fortid, - på hva kristendommen og kirken har betydd for utviklingen av det norske samfunnet, og fremover med fokus på å gi ny frimodighet.

Flere dager til enda har vi nå feiret tusenårsarven, og med det følger også en anerkjennelse av at nå er det vi som står som forvaltere av denne. Vi feirer de gode verdiene fra fortiden som har gitt oss mange goder i dag. Samtiden vår roper til oss om fortsatt behov for å fremme rettferd, fred og godhet. Derfor er det mitt håp om at vi sammen skal forvalte verdiene godt, i møte med vår egen nåtid, og på vegne av kommende slekter.

Sterkt å være samlet til fredsgudstjeneste

I samarbeid med Trefoldighet - freds og forsoningskirken holdt vi økumenisk fredsgudstjeneste i forbindelse med utdelingen av Nobels Fredspris til den japanske organisasjonen Nihon Hidankyo, mandag kveld.

Hibakushaene, Dr. Masao Tomonaga og Keiko Ogura, deltok i gudstjenesten. De er begge overlevende etter atomangrepene.

Ogura forteller at prisen har mye å si for å styrke bevisstheten om atomvåpen hos nåværende og framtidige generasjoner. - Jeg drar mye rundt og vitner, og det å nå ut til andre land med budskapet vårt har stor verdi for å bevare minnet i den kollektive hukommelsen.

Hun løftet frem hvor sterkt det var å være sammen med så mange fra ulike kirkesamfunn på den økumenisk økumeniske fredsgudstjenesten.

I samarbeid med Trefoldighet - freds og forsoningskirken holdt vi økumenisk fredsgudstjeneste i forbindelse med utdelingen av Nobels Fredspris til den japanske organisasjonen Nihon Hidankyo, mandag kveld.

Hibakushaene, Dr. Masao Tomonaga og Keiko Ogura, deltok i gudstjenesten. De er begge overlevende etter atomangrepene.

Ogura forteller at prisen har mye å si for å styrke bevisstheten om atomvåpen hos nåværende og framtidige generasjoner. - Jeg drar mye rundt og vitner, og det å nå ut til andre land med budskapet vårt har stor verdi for å bevare minnet i den kollektive hukommelsen.

Hun løftet frem hvor sterkt det var å være sammen med så mange fra ulike kirkesamfunn på den økumenisk økumeniske fredsgudstjenesten.

”ALDELES SUBARASHI” OPPLEVELSE

To japanske pressekorps var tilstede, og skrøt av gudstjenesten - ”det var aldeles «subarashii» å oppleve en slik gudstjeneste (sammenkomst)”. (Subarashii betyr flott, herlig - wonderful!).

Begge hibakushaene holdt innlegg i gudstjenesten. I tillegg fikk vi sang av japanske Mika Mayumi, i tillegg til Oslo Chorale Selskap

- Vi er veldig takknemlige for at vi fikk ha med representater for prisvinnerne i fredsgudstjenesten, sier Erhard Hermansen.

KANALPLASSEN